

Věstník

Ročník **2021**

MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

ČESKÉ REPUBLIKY

Částka **11**

Vydáno: 24. září 2021

Cena: 289 Kč

OBSAH:

1.	OZNÁMENÍ o vydání Českého lékopisu 2017 – Doplněk 2021	2
2.	INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ PRO NÁSTAVBOVÉ OBORY LÉKAŘŮ ALGEZIOLOGIE, DĚTSKÁ ONKOLOGIE A HEMATOLOGIE, GERONTOPSYCHIATRIE, KOREKTIVNÍ DERMATOLOGIE, PALIATIVNÍ MEDICÍNA A TĚLOVÝCHOVNÉ LÉKAŘSTVÍ	3
2a.	Vzdělávací program nástavbového oboru ALGEZIOLOGIE	4
2b.	Vzdělávací program nástavbového oboru DĚTSKÁ ONKOLOGIE A HEMATOLOGIE	22
2c.	Vzdělávací program nástavbového oboru GERONTOPSYCHIATRIE	36
2d.	Vzdělávací program nástavbového oboru KOREKTIVNÍ DERMATOLOGIE	50
2e.	Vzdělávací program nástavbového oboru PALIATIVNÍ MEDICÍNA	63
2f.	Vzdělávací program nástavbového oboru TĚLOVÝCHOVNÉ LÉKAŘSTVÍ	82

OZNÁMENÍ

o vydání Českého lékopisu 2017 – Doplněk 2021

Ministerstvo zdravotnictví České republiky, na základě zmocnění v § 11 písm. c) a d) zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, oznamuje vydání Českého lékopisu 2017 – Doplněk 2021, podle kterého se závazně postupuje od 1. prosince 2021.

Český lékopis 2017 – Doplněk 2021 vydalo nakladatelství GRADA Publishing, a. s., U průhonu 22, Praha 7, které zajistí jeho distribuci v průběhu měsíce listopadu 2021.

Ministr:

Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, MHA



INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ PRO NÁSTAVBOVÉ OBORY LÉKAŘŮ ALGEZIOLOGIE, DĚTSKÁ ONKOLOGIE A HEMATOLOGIE, GERONTOPSYCHIATRIE, KOREKTIVNÍ DERMATOLOGIE, PALIATIVNÍ MEDICÍNA A TĚLOVÝCHOVNÉ LÉKAŘSTVÍ

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 67/2017 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novela zákona č. 95/2004 Sb.“) a nabytí účinnosti Vyhlášky č.152/2018 Sb. (od 18.8.2018), o nástavbových oborech vzdělávání lékařů a zubních lékařů (dále jen „vyhláška č. 152/2018 Sb.“), je nutné vydat nové vzdělávací programy pro nástavbové obory.

Uvedené vzdělávací programy pro nástavbové obory lékařů Algeziologie, Dětská onkologie a hematologie, Gerontopsychiatrie, Korektivní dermatologie, Paliativní medicína a Tělovýchovné lékařství jsou určeny pro lékaře zařazené do nástavbových oborů algeziologie, dětská onkologie a hematologie, gerontopsychiatrie, korektivní dermatologie, paliativní medicína a tělovýchovné lékařství po 1. 7. 2017.

Vzdělávací program nástavbového oboru ALGEZIOLOGIE

1	Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru.....	4
2	Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru.....	4
2.1	Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců.....	5
2.2	Teoretická část vzdělávacího programu.....	6
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů.....	7
4	Všeobecné požadavky.....	9
5	Potvrzení hodnocení v průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru.....	10
6	Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost.....	11
7	Charakteristika akreditovaného zařízení.....	11
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a věcné a technické vybavení pro jejich realizaci - charakteristika.....	12
9	Doporučená literatura.....	20

1 Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru

Cílem vzdělávání v nástavbovém oboru algeziologie je získání zvláštní specializované způsobilosti osvojením potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností pro algeziologii (diagnostiku a léčbu chronické bolesti).

2 Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru

Podmínkou pro zařazení do nástavbového oboru algeziologie je získání specializované způsobilosti v jednom z oborů: anesteziologie a intenzivní medicína nebo dětská chirurgie nebo dětské lékařství nebo endokrinologie a diabetologie nebo geriatrie nebo chirurgie nebo klinická onkologie nebo neurochirurgie nebo neurologie nebo ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí nebo pediatrie nebo praktické lékařství pro děti a dorost nebo radiační onkologie nebo rehabilitační a fyzikální medicína nebo revmatologie

nebo traumatologie nebo urgentní medicína nebo vnitřní lékařství nebo všeobecné praktické lékařství.

Vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá jako celodenní průprava v zařízeních akreditovaných podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době a je odměňována. Vzdelávání v nástavbovém oboru může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby. Je-li příprava rozvolněná, celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb.

Celková délka přípravy v oboru algeziologie je v délce 12 měsíců, z toho:

Část I.

2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců

a) povinná odborná praxe v oboru algeziologie

Akreditované zařízení		Počet měsíců
algeziologie – v akreditovaném zařízení níže uvedených oborů* <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem algeziologie.</i>		12
<i>z toho</i>	algeziologie	2

*Praxe probíhá v akreditovaném zařízení pro nástavbový obor algeziologie nebo obory specializačního vzdělávání anesteziologie a intenzivní medicína nebo neurologie nebo rehabilitační a fyzikální medicína nebo revmatologie, a kde se doložitelným způsobem provádí diagnostika a léčba chronické bolesti. Doloženo bude čestným prohlášením vedoucího lékaře akreditovaného pracoviště výše jmenovaných oborů, s popisem a přehledem diagnostických a terapeutických postupů a metod, které jsou užívány v léčbě bolesti v rámci uvedeného oboru.

b) doporučená odborná doplňková praxe v oboru algeziologie

Akreditované zařízení		Počet týdnů
neurologie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem neurologie.</i>		2
rehabilitační a fyzikální medicína		2

<i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem rehabilitační a fyzikální medicína.</i>	
klinická onkologie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem klinická onkologie.</i>	1
radiologie a zobrazovací metody <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem radiologie a zobrazovací metody.</i>	1
psychiatrie – ambulantní pracoviště <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychiatrie.</i>	1
ambulantní pracoviště pro drogové závislosti <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem drogové závislosti.</i>	1
revmatologie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem revmatologie.</i>	1

Pokud povinná odborná praxe není absolvována v akreditovaném zařízení výše uvedeného nastavbového oboru a oborů specializačního vzdělávání, probíhá praxe výhradně v akreditovaném zařízení nastavbového oboru algeziologie.

Část II.

2.2 Teoretická část vzdělávacího programu

a) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná

Kurzy	Počet dní
kurz Multidisciplinární léčba bolesti	10
kurz Základy diagnostiky a terapie poruch funkce pohybového systému u algických stavů	4
kurz Lékařská psychologie a komunikace	3

b) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:

b1) všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazení do nastavbového oboru bez absolvování níže uvedených kurzů,

b2) kurzy Lékařská první pomoc a Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace a Radiační ochrana pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování těchto kurzů více než 5 let

b3) a kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování tohoto kurzu více než 10 let

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc	20
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	12
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí	4
kurz Radiační ochrana	4

c) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Kurzy	Délka trvání
kurzy Myoskeletální medicíny	4×7 dní nebo 6×5 dní
Další kurzy, vědecké a vzdělávací akce garantované příslušnou odbornou společností nebo Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“) nebo Českou lékařskou komorou (dále jen „ČLK“) nebo lékařskými fakultami nebo akreditovanými pracovišti aj.	v rozsahu min. 20 hod.

Pokud školenec absolvoval kurzy dle části II. b) v rámci specializačního vzdělávání a neuplynula platnost těchto kurzů, neabsolvuje je v rámci nástavbového oboru.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

Teoretické znalosti

a) Obecná témata

- Anatomie, fyziologie a patofyziologie bolesti.
- Farmakologie bolesti.
- Psychosociální aspekty bolesti.
- Patofyziologická klasifikace bolesti.
- Obecné principy hodnocení, diagnostiky a léčby bolesti (konceptuální model bolesti, korelace objektivního nálezu a intenzity bolesti).
- Psychiatrické a psychologické hodnocení chronické bolesti.
- Taxonomie bolestivých syndromů.
- Invazivní a neinvazivní postupy v léčbě bolesti.
- Bolest při maligním onemocnění.
- Akutní bolest u dospělých a dětí.
- Pooperační bolest.
- Bolest v dětském věku.

- Etické problémy léčby a výzkumu bolesti.

b) Speciální témata

- Farmakoterapie.
- Invazivní techniky.
- Neuromodulační techniky.
- Fyzikální léčba a léčebná rehabilitace.
- Psychiatrické a psychologické postupy.
- Chirurgické a neurochirurgické postupy.
- Multidisciplinární přístup v léčbě bolesti.
- Jednotlivé bolestivé syndromy (bolest v oblasti zad, myofasciální bolest, bolest u revmatických onemocnění, neuropatická bolest, bolest hlavy, orofaciální bolest, akutní bolest včetně pooperační bolesti a bolesti při porodu, bolest při zhoubném nádorovém onemocnění, komplexní regionální bolestivý syndrom).
- Zdravotní, psychologické a sociální poradenství pro nemocné s chronickými bolestivými stavy.

Praktické znalosti a dovednosti

- Odběr anamnézy pacienta v celé biopsychosociální šíři.
- Zhodnocení bolestivého stavu včetně somatické a psychické složky.
- Diferenciálně diagnostická rozvaha, navržení způsobů léčby podle nejnovějších způsobů a metod v oboru s přihlédnutím k prognóze pacienta.
- Hodnocení a měření bolesti a bolestivého chování (přístrojové techniky, škály, dotazníky).
- Komplexní vyšetření bolestivého stavu zahrnující vyšetření kompletního vzorce bolestivých změn, orientační neurologické, revmatologické, myoskeletální a psychologické vyšetření s následným návrhem terapeutického plánu včetně invazivních metod.
- Vyšetření pohybového aparátu.
- Vyhledávání a ošetřování bolestivých zón a spoušťových zón.
- Indikace výkonů intervenční algeziologie.
- Zhodnocení patologického nálezu pro posudkové účely.
- Základy poradenství a léčby abusu léčivých přípravků.
- Sestavování komplexních multidisciplinárních terapeutických programů.

Minimální počty výkonů

Výkony	Počet
Komplexní algeziologické vyšetření.	35
Léčba bolestí v bederní oblasti.	30
Léčba bolestí hlavy a obličejové bolesti.	10
Léčba bolestí C – Th páteře.	15
Léčba neuropatické bolesti (postherpetická neuralgie, polyneuropatie, neuralgie trigeminu, centrálních bolestí, KRBS (komplexní regionální bolestivý syndrom)).	20
Léčba nádorových bolestí.	20
Léčba kloubních bolestí a revmatologických onemocnění.	15
Léčba psychogenních a psychosomatických bolestí.	15
Léčba kořenových blokad.	10
Infiltrace jizvy.	15
Účast na intervenčních metodách léčby bolesti.	15
Injekce do měkkých tkání.	20

Teoretické znalosti a praktické znalosti a dovednosti z ostatních oborů

- Základní neurologické vyšetření.
- Orientace v rehabilitačních postupech.
- Základní revmatologické vyšetření.
- Znalost fyzikálních metod.
- Prevence a léčba alergických reakcí, zvláště se zaměřením na komplikace lokálních anestetik.
- Interpretace základních zobrazovacích metod pohybového ústrojí (RTG, CT, NMR).
- Diagnostika a léčení nežádoucích účinků léčivých přípravků, zvláště opioidů, ketaminu, lokálních anestetik, antidota.

4 Všeobecné požadavky

Absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru:

- má znalosti právních předpisů Evropské unie, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí, popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,

- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace,
- má základní znalosti posudkového lékařství, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, poskytování zdravotních služeb a ekonomiky ve zdravotnictví.

5 Potvrzení hodnocení v průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru

Vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele v akreditovaném zařízení.

a) Průběžné hodnocení školitelem

- školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti školence a svá hodnocení zapisuje do průkazu odbornosti v šestiměsíčních intervalech;
- pokud vzdělávání probíhá v akreditovaném zařízení jiného oboru než nástavbového oboru algeziologie (v akreditovaném zařízení oborů uvedených pod tabulkou části 2.1 a) na straně 2 pod *), tak vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá pod průběžným odborným dohledem lékaře se specializovanou způsobilostí, který provádí diagnostiku a léčbu chronické bolesti s konzultací školitele min. 1x/měsíc.

b) Předpoklad přístupu k závěrečné zkoušce

- absolvování požadované praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí;
- předložení potvrzení o provedených kompletních výkonech;
- doporučení školitele;
- úspěšné absolvování testu;
- potvrzení o absolvování kurzů, vědeckých a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).

c) Vlastní závěrečná zkouška:

- *teoretická část* – 2 odborné otázky, rozbor klinického stavu;
- *praktická část* – vyšetření pacienta, diferenciální diagnostika a sestavení plánu léčby. Zdůvodnění a diskuze o postupu.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost

Absolvováním nástavbového oboru zdravotnickí pracovníci získávají zvláštní specializovanou způsobilost pro vymezené činnosti, které prohlubují získanou specializovanou způsobilost.

Lékař se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru algeziologie je způsobilý samostatné činnosti v rozsahu dosaženého vzdělání, praxe na pracovištích léčby bolesti jak v ambulantním, tak lůžkovém zařízení nebo v domácím prostředí. Je schopen koordinovat multidisciplinární péči nemocných s nádorovým i nenádorovým onemocněním, provádí konziliární činnost pro jiné obory, podílí se na vzdělávání specialistů v oboru algeziologie.

7 Charakteristika akreditovaného zařízení

Vzdělávání v nástavbovém oboru zajišťuje poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, které ministerstvo udělilo akreditaci (dále jen „akreditované zařízení“). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školení absolvovali vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce, a dále umožnění studia a pobytu v jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení.

Požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 99/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitole 7.1.

Požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 92/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitole 7.1.

Nedílnou součástí žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace je vzdělávací plán, který vychází z § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb. a dále smlouvy o spolupráci s jiným akreditovaným poskytovatelem zdravotních služeb (pokud akreditované zařízení nezajišťuje náplň vzdělávacího programu samo).

7.1 Akreditované zařízení (AZ)

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru algeziologie a minimálně 1 rok praxe od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti a s minimálním úvazkem 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školenců – 1:2.
-------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci pracoviště profesním životopisem a přehledem svých odborných a pedagogických aktivit v posledních 5 letech.
Věcné a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavení zařízení dle standardů personálního a přístrojového vybavení.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • AZ svým rozsahem pokrývá spektrum výkonů, jejichž znalost je součástí přípravy. • Centrum - akreditované zařízení pokrývá plné spektrum výkonů stanovených vzdělávacím programem algeziologie, jejichž znalost je součástí přípravy. • Součástí podílející se na činnosti zařízení: <ul style="list-style-type: none"> – ambulantní pracoviště, popř. stacionář, či lůžkové oddělení.

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časné nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.

Praktická výuka.

Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení

- Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
- Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.
- Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.
- Model musí umožnit nácvik:
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace,
 - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
 - nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci,
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
 - punkci pneumotoraxu,
 - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
 - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět

Legislativa.

Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.
--

Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.
Náležitá odborná úroveň (lege artis).
Stížnosti ve zdravotnictví.
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.
Systém veřejného zdravotního pojištění.
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.
Systém úhrad zdravotní péče.
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.
Nemocenské pojištění.
Důchodové pojištění.
Sociální pomoc a sociální služby.
Lékařská etika.
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.
Základní principy a etické zásady.
Etické problémy současné medicíny.
Komunikace ve zdravotnictví.
Základní principy a specifika.
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.
Krizová komunikace.
Celkem 12 hodin, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním

příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5 let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.

8.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislostí

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.
Závěr kurzu, shrnutí.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.4 Program kurzu Radiační ochrana

Předmět
Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Riziko nádorových a dědičných onemocnění. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany. Koncepte radiační ochrany, základní principy radiační ochrany, legislativní rámec lékařského a nelékařského ozáření.
Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, radiační ochrana pacientů. Lékařská pomoc fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události. Radiologická událost, příčiny a možné následky.
Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kritérií (Věstník MZ). Výběr optimální zobrazovací metody. Zobrazovací modalita využívající neionizující záření. Informování pacientů.

Úloha aplikujících odborníků a optimalizace radiační ochrany (radiologické standardy, diagnostické referenční úrovně). Ozáření dětí, těhotných a kojících žen (specifika, opatření, zdůvodnění). Velikosti dávek pacientů pro typické radiologické postupy.

Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Radiační ochrana

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, pracovní lékařství, nukleární medicína a radiační onkologie. • Radiologičtí fyzici se specializovanou způsobilostí. • Další odborníci s absolvovaným magisterským studiem v oboru ve vztahu k vyučovanému tématu.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.5 Program kurzu Multidisciplinární léčba bolesti

Předmět	Minimální počet hodin
1. Historie a patofyziologie bolesti	8
Historie a současnost léčby bolesti.	1
Bolest jako syndrom.	1
Výzkum v patofyziologii a léčbě bolesti, zobrazovací metody.	1
Patofyziologie bolesti v klinických souvislostech.	2
Teorie nocicepce.	1
Neuropatická bolest.	2
2. Farmakologie	11
Farmakologie v algeziologii obecně.	2
Farmakologie opioidů.	2
Opioidy v léčbě nenádorové bolesti.	1
Psychofarmaka.	2
Antikonvulziva.	1
Interakce.	1
Farmakoterapie v těhotenství a laktaci.	1
Postavení konopí v komplexní léčbě chronické bolesti.	1
3. Diagnostické postupy	9
Radiodiagnostika v léčbě bolesti.	1

Neurofyzilogické vyšetřovací metody.	1
Neurologické minimum pro algeziology	3
Revmatologické minimum pro algeziology.	4
4. Psychiatrie a psychologie v komplexu chronických bolestivých stavů	3
Příznaky stresového selhávání.	1
Drogové závislosti.	2
5. Syndromy chronické bolesti	14
Akutní bolest, preemptivní a pooperační analgezie.	1
Osteoporóza.	2
Orofaciální bolest z pohledu stomatologa.	1
Orofaciální bolest z pohledu algeziologa.	1
Dětská bolest.	2
Bolesti hlavy.	2
Komplexní regionální bolestivý syndrom.	1
Viscerální bolest.	2
Bolest v geriatrici.	1
Fantómová bolest.	1
6. Invazivní metody v léčbě chronické bolesti	6
Regionální anelgésie v léčbě chronické bolesti (typy farmak, vybavení, indikace, kontraindikace). Indikace a ošetřování kontinuálních blokad.	1
Radiologické intervenční metody v léčbě bolesti.	1
Centrální blokády. Periferní blokády. Vegetativní blokády. Možnosti navigace (UZ, stimulace)	2
Výběr pacienta, volba techniky, načasování v léčebném programu, následné sledování	1
Radiofrekvenční intervence, epiduroskopie, laser.	1
7. Neuromodulace a chirurgické postupy	4
Spinální techniky.	1
Mozkové stimulace. Moderní neurochirurgické postupy.	1
Spondylochirurgie – FBSS.	2
8. Nádorová bolest	4
Bolestivé syndromy. Farmakoterapie nádorové bolesti. Průlomová bolest a její léčba.	2
Onkologická léčba bolesti.	1
Možnosti invazivní léčby nádorové bolesti.	1
9. Paliativní medicína	2

Syndromy terminálních stavů neléčitelných onemocnění.	2
10. Vědecké, právní a posudkové informace	4
Posudková problematika.	1
Právní odpovědnost.	1
Vyhledávání vědeckých informačních zdrojů a příprava závěrečné práce.	2
Závěr kurzu, diskuse.	
Celkem	65

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Multidisciplinární léčba bolesti

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru algeziologie nebo paliativní medicína, a praxí nejméně 3 roky v oboru, případně s pedagogickou zkušeností ve vyučované problematice.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.6 Program kurzu Lékařská psychologie a komunikace

Předmět	Minimální počet hodin
Přehled psychologických metod, hodnocení pacienta s chronickou bolestí.	3
Psychosomatická medicína, integrace a efekt KB terapie v léčbě chronické bolesti zad.	2
Specifika komunikace v léčbě bolesti.	1
Možnosti supervize týmové práce v léčbě bolesti – Bálintovská skupina.	1
Bolest a sex.	1
Psychologické a sociální aspekty komunikace v léčbě chronické bolesti.	1
Psychoterapeutické postupy v léčbě chronických bolestivých stavů.	4
Psychologická diagnostika poruchy osobnosti.	1
Diferenciální diagnostika poruch osobnosti.	1
Psychoterapie u onkologických pacientů, psychoterapie sexuálních problémů.	2
Bolest a spiritualita.	1
Závěr kurzu, diskuse.	
Celkem max. 3 dny	18

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská psychologie a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie, případně algeziologie nebo paliativní medicína a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice (např. klinická psychologie, psychoterapie).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.7 Program kurzu Základy diagnostiky a terapie poruch funkce pohybového systému u algických stavů

Předmět	Minimální počet hodin
1. Část obecná	
Úvod-specifika přístupu k bolestem pohybového aparátu v rehabilitaci a fyzioterapii.	1
Patogeneza funkčních bolestí pohybového aparátu, charakteristika a anamnéza funkčních poruch.	3
Základy palpačního vyšetření. Palpace a terapie funkčních poruch kůže, podkoží, fascií, svalů.	2
Vybrané fyzioterapeutické metody a jejich využití v léčbě bolestivých stavů.	3
Přehled postupů fyzikální terapie a racionální preskripce.	2
Základy vyšetření funkčních poruch bolestivých stavů dolní končetiny.	2
2. Část speciální	
Diferenciální diagnostika bolestí v kříži z pohledu rehabilitačního lékaře.	2
Základy vyšetření funkčních poruch pánve.	1
Vyšetření a terapie funkčních poruch bederní a hrudní páteře.	2
Vyšetření a terapie funkčních poruch krční páteře	1
Cervikokraniální syndrom z pohledu RHB lékaře.	2
Základy vyšetření funkčních poruch bolestivých stavů horní končetiny.	2
Závěr kurzu, diskuse.	1
Celkem	24

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy diagnostiky a terapie poruch funkce pohybového systému u algických stavů

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí

nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína, neurologie, rehabilitační a fyzikální medicína a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice (např. odborný fyzioterapeut).

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

9 Doporučená literatura

Doporučená literatura
AMBLER, Zdeněk. <i>Základy neurologie: [učebnice pro lékařské fakulty]</i> . 6., přeprac.a dopl. vyd. Praha: Galén, c2006. ISBN 80-7262-433-4.
WALDMAN, Steven D. <i>Atlas of interventional pain management</i> . 4th ed. Philadelphia: Elsevier/Saunders, 2015. x, 940 s.: il., tab.; 28 cm. ISBN: 978-0-323-24428-2. Viz: Medvik: Atlas of interventional pain management.
KOTAS, Rudolf. <i>Bolesti hlavy v klinické praxi</i> . Praha: Maxdorf, [2015]. Jessenius. ISBN 978-80-7345-443-2.
MÁLEK, Jiří, ŠEVČÍK, Pavel. <i>Léčba pooperační bolesti. 4. dopl vyd.</i> Praha: Maxdorf 2021. ISBN 978-80-204-3522-4, NLK: K 89952.
Zhang, X., Zhang, N., Merrick, J., Chow, E., Chow, R., Lechner, B., Popovic, M., & Pulezas, N. (2016). <i>Cancer: Pain and Symptom Management</i> . Nova Science Publishers, Inc. http://search.ebscohost.com.ezproxy.techlib.cz/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=1164803&lang=cs&site=ehost-live&ebv=EB&ppid=pp_Cover .
ROKYTA, Richard, KRŠIAK, Miloslav a Jiří KOZÁK, ed. <i>Bolest: monografie algeziologie</i> . 2. vyd. Praha: Tigis, 2012. ISBN 978-80-87323-02-1.
Sochor, Marek, Závadová, Irena, Sláma, Ondřej. <i>Paliativní péče v onkologii</i> Praha: Mladá Fronta 2019. a.s. ISBN 978-80-204-4223-9.
OPAJSKÝ, Jaroslav. <i>Bolest v ambulantní praxi: od diagnózy k léčbě častých bolestivých stavů</i> . Praha: Maxdorf, c2011. Jessenius. ISBN 978-80-7345-247-6.; NLK: K 86829.
SLÍVA, Jiří, KOZÁK, Jiří a Rudolf ČERNÝ. <i>Farmakoterapie neuropatické bolesti: průvodce ošetřujícího lékaře</i> . Praha: Maxdorf, c2011. Farmakoterapie pro praxi. ISBN 978-80-7345-242-1.; NLK: K 86784.
AUTORSKÝ KOLEKTIV. <i>Metodické pokyny pro farmakoterapii bolesti. Obecná část, Speciální část</i> . Praha: Tigis 2016 supplementum 28 s. ISSN 1212-0634.
HAKL, M., ŠEVČÍK, P. <i>Léčba nádorové bolesti</i> . Olomouc: Solen 2009 180 s. ISBN 978-80-87327-03-6.; NLK: DT 8866, B2492/3 S.A.-2009.
KOZÁK, Jiří, LEJČKO, Jan a Ivan VRBA. <i>Opioidy</i> . 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Maxdorf, [2021]. Jessenius. ISBN 978-80-7345-664-1.
BEDNAŘÍK, J., AMBLER, Z., OPAJSKÝ, J., <i>Klinický standard pro farmakoterapii neuropatické bolesti</i> . <i>Cesk Slov Neurol N</i> 2012; 75/108(1): 93-101 © 2008-2019

MeDitorial ISSN 1803-6597.
HAYEK, Salim M., Binit, SHAH, J., Mehul, DESAI, J. a Thomas C. CHELIMSKY. <i>Pain medicine: an interdisciplinary case-based approach</i> . New York: Oxford University Press, [2015]. ISBN 978-0-19-993148-4.; HKD001(Lékařská knihovna LF UK Hradec Králové).
HONZÁK, Radkin. <i>Psychosomatická prvouka</i> . V Praze: Vyšehrad, 2017. ISBN 978-80-7429-912-4.
ABRAHM, J., MOMENT, Amanda a Arden O'DONNELL. <i>A physician's guide to pain and symptom management in cancer patients</i> . Third edition. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2014. ISBN 978-1-4214-1404-1.; ABA008 Fond NLK.
<i>Persisting pain in children package: WHO guidelines on the pharmacological treatment of persisting pain in children with a medical illnesses--</i> Geneva: World Health Organization, 2012; ISBN 978-92-4-154812-0. (soubor).; ABA008(NLK Praha).
HONZÁK, Radkin. <i>Úzkostný pacient</i> . Praha: Galén, c2005. ISBN 80-7262-367-2.
WALL, P., MELZACK, R. <i>Textbook of pain</i> . 5 th ed. Churchill Livingstone: London, 2005. 1588 s. ISBN 044-3-0625-28.
Odborné časopisy
BOLEST: časopis Společnosti pro studium a léčbu bolesti, Praha: Tigis s.r.o. 1998- online: http://www.tigis.cz/časopisy/pro-lekare/bolest.html/ ; ABA008 [NLK Praha], -sign. B2028; ISSN 1212-0634.
ČESKÁ A SLOVENSKÁ NEUROLOGIE A NEUROCHIRURGIE: časopis českých a slovenských neurologů a neurochirurgů; 2010-: Brno: Ambit Media, online: http://www.csnsn.eu , ABA 008 ABA008 [NLK Praha], ISSN 1210-7859.
POSTGRADUÁLNÍ MEDICINA: odborný časopis pro lékaře; 2005- : Praha: Mladá fronta, online: http://www.postgradmed.cz/ , ABA008 [NLK Praha], ISSN 1212-4184.
NEUROLOGIE PRO PRAXI: 2006- Olomouc: Solen, online: http://www.neurologiepropraxi.cz , ABA 008 [NLK Praha] 2010-: ISSN 1213-1814.
EUROPEAN JOURNAL OF PAIN (Online): ISSN 1532-2149; ABA 008 [NLK Praha] -sign. B 2195-stud.23 b.
JOURNAL OF PAIN AND SYMPTOM MANAGEMENT: online: http://sciencedirect.com/science/journal/08853924 , ISSN 0885-3924; ABA008[NLK Praha].
PAIN: Lippinc & Wilkins: official journal of the IASP;1975- ISSN 0304-3959(print), 1872-6623(web).
PAIN PRACTICE: Official journal of the World Institute of Pain: John Wiley & Sons: 2001- ISSN 1533-2500.

Vzdělávací program nástavbového oboru DĚTSKÁ ONKOLOGIE A HEMATOLOGIE

1	Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru.....	22
2	Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru	23
	2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 18 měsíců.....	23
	2.2 Teoretická část vzdělávacího programu	24
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů	24
4	Všeobecné požadavky	28
5	Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru	28
6	Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost.....	29
7	Charakteristika akreditovaného zařízení	29
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika	31
9	Doporučená literatura	35

1 Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru

Cílem vzdělávání v nástavbovém oboru dětská onkologie a hematologie je získat teoretické znalosti a praktické dovednosti v diagnostice a léčbě dětí s krevními nemocemi a nádorovými onemocněními v nemocniční i ambulantní praxi. Absolvent studia musí rovněž získat základní znalosti o teoretických základech a výzkumu těchto onemocnění a o praktickém provádění laboratorních metod, musí umět samostatně interpretovat výsledky laboratorních vyšetření. Dále musí absolvent studia rozumět principům klinických studií a znát jejich praktické provádění. Nedílnou součástí studia je pochopení etických problémů spojených s výzkumem a klinickou praxí.

2 Minimální požadavky na vzdělávání v nastavbovém oboru

Podmínkou pro zařazení do nastavbového oboru dětská onkologie a hematologie je získání specializované způsobilosti v oboru praktické lékařství pro děti a dorost, dětské lékařství nebo pediatrie.

Vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání v nastavbovém oboru probíhá jako celodenní průprava v zařízeních akreditovaných podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době a je odměňována. Vzdělávání v nastavbovém oboru může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby. Je-li příprava rozvolněná, celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávání v nastavbovém oboru probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb.

Celková délka přípravy v oboru dětská onkologie a hematologie je v délce 18 měsíců (min. 12 měsíců musí být zaměřeno klinicky), z toho:

Část I.

2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 18 měsíců

a) povinná odborná praxe v oboru dětská onkologie a hematologie

Akreditované zařízení		Počet měsíců
dětská onkologie a hematologie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem dětská onkologie a hematologie.</i>		17
z toho	Modul I. – Laboratorní hematologie	3
	Modul II. – Klinická hematologie (bez malignit)	2
	Modul III. – Klinická hematologie - malignity (leukémie, lymfomy, myelodysplastické syndromy, histiocytózy)	3
	Modul IV. – Transplantace krvetvorných buněk/transfúze kmenových buněk	2
	Modul V. – Nádory CNS	2
	Modul VI. – Solidní nádory s výjimkou nádorů CNS	4
	Modul VII. – vyhrazený k delší přípravě ve výše uvedených modulech či ve výzkumu	1
radiační onkologie – radioterapie		1

<i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem radiační onkologie.</i>	
---	--

Vzdělávání probíhá ve formě modulů. Ve většině center dětské onkologie a hematologie může probíhat několik modulů současně. Nebude-li školící pracoviště poskytovat školení v některé zvláštní oblasti, jako je například transplantace kostní dřeně, školenc bude muset absolvovat tuto část přípravy na jiném akreditovaném pracovišti. Uvedená doba trvání modulů je považována za minimální.

Část II.

2.2 Teoretická část vzdělávacího programu

a) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:

a1) všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazení do nástavbového oboru bez absolvování níže uvedených kurzů,

a2) kurzy Lékařská první pomoc a Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace a Radiační ochrana pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování těchto kurzů více než 5 let

a3) a kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování tohoto kurzu více než 10 let

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc	20
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	12
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí	4
kurz Radiační ochrana	4

Pokud školenc absolvoval kurzy dle části II. a) v rámci specializačního vzdělávání a neuplynula platnost těchto kurzů, neabsolvuje je v rámci nástavbového oboru.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

Teoretické znalosti

- Epidemiologie leukémie a solidních nádorů.
- Biologie leukémie a solidních nádorů.
- Cytogenetika, molekulární genetika, genová terapie maligních onemocnění.
- Imunologie nádorů a imunoterapie nádorů.
- Zobrazovací metody.
- Principy chirurgické léčby nádorů.
- Principy chemoterapie a cílené léčby nádorů, farmakologie, farmakokinetika, vývoj nových léčivých přípravků.
- Principy radioterapie.

- Náhlé situace.
- Podpůrná léčba: použití krevních derivátů, antibiotik, antimykotik, virostatik, výživa, růstové faktory.
- Problematika nádorových onemocnění u dospívajících a mladých dospělých.
- Psycho-sociální aspekty.
- Principy paliativní léčby.
- Epidemiologie nemaligních hematologických onemocnění.
- Anémie.
- Hematopoeza. Vrozené a získané poruchy kostní dřeně.
- Koagulace, trombóza, krvácivé stavy.
- Krevní transfúze, imunohematologie
- Organizace hematologické a onkologické péče.
- Statistika, incidence, přežití.
- Metodologie klinických studií.
- Metodologie výzkumu a audity.
- Etické problémy, informovaný souhlas, ochrana osobních údajů.

Praktické dovednosti

- Optimální využití diagnostických metod včetně laboratorních.
- Používání správné klinické praxe.
- Podpůrná léčba včetně péče o centrální žilní katetry. Léčba krevními deriváty a transfuzními přípravky.
- Péče o dospívající.
- Dlouhodobé sledování pacientů.
- Pozdní následky léčby.
- Paliativní léčba, léčba bolesti, terminální péče.
- Akademické dovednosti: výzkum, audity, výuka, prezentace dat, dokumentace klinických studií.
- Komunikace s rodiči a pacienty.
- Psycho-sociální aspekty.
- Organizace onkologické a hematologické péče.
- Vedení multidisciplinárního týmu.
- Aktivní účast na národních i mezinárodních konferencích a/nebo publikování výsledků v odborném tisku.

Dále:

Modul I. Laboratorní hematologie

- Krevní transfuze.
- Cytologie a morfologie kostní dřeně, krve, mozkomíšního moku (včetně schopnosti interpretovat nálezy).
- Průtoková cytometrie. Imunofenotypizace.
- Cytogenetika, molekulární cytogenetika a molekulární biologie v diagnostice solidních nádorů, krevních nádorových i nenádorových onemocnění.
- Koagulace.
- Trombofilie.
- Elektroforéza hemoglobinu.

Modul II. Klinická hematologie (bez malignit)

- Anémie.
- Hemolytická onemocnění (imunitní, neimunitní, vrozená, získaná).
- Hemoglobinopatie, srpkovitá anémie.
- Poruchy hemostázy, patologie krevních destiček, trombocytopenie, trombocytopatie.
- Neutropénie, hemofilie, von Willebrandova nemoc.
- Trombofilie, trombózy v dětském věku.
- Selhání kostní dřeně vrozená a získaná.
- Krevní transfuze – aplikace, bezpečnost.
- Neonatální hematologie a imuno hematologie.
- Vrozené a získané imunodeficiency s hematologickými projevy.
- Hematologické projevy systémových onemocnění včetně infekcí.
- Prenatální diagnostika a poradna.
- Účast na klinicko – patologických seminářích.

Modul III. Klinická hematologie – malignity (leukémie, lymfomy, myelodysplastické syndromy, histiocytózy)

- Diagnóza včetně morfologie, cytochemie, cytologie, cytogenetiky, molekulární cytogenetiky a molekulární biologie, imunofenotypizace včetně schopnosti interpretace výsledků.
- Péče o hospitalizované pacienty a ambulantní péče.
- Náhlé příhody.
- Stratifikace dle rizika a volba léčby.
- Léčba v klinických studiích.
- Hodnocení léčebné odpovědi.
- Diagnóza a léčba relapsu.
- Pozdní následky.
- Účast na klinicko-patologických seminářích.

Modul IV. Transplantace krvetvorných buněk/transfúze kmenových buněk

- Indikace k transplantaci/léčbě kmenovou buňkou.
- Tkáňová typizace.
- Výběr dárce, poučení dárce.
- Manipulace s kmenovými buňkami.
- Podpůrná léčba.
- Conditioning/imunoprese/transplantační imunologie.
- Reakce štěpu proti hostiteli.
- Akutní komplikace a pozdní následky.

Modul V. Nádory CNS

- Diagnostika a péče o hospitalizované a ambulantní pacienty.
- Náhlé situace v neuroonkologii.
- Hydrocefalus.
- Zobrazovací metody.
- Pooperační péče.
- Stratifikace dle rizika a volba léčby.
- Odběr biologických vzorků pro laboratorní vyšetření.
- Léčba v klinických studiích.
- Hodnocení léčebné odpovědi.
- Rehabilitace.
- Řešení neurologického postižení, kognitivních defektů, endokrinní dysfunkce a jiných pozdních následků.
- Diagnóza a léčba relapsu.
- Účast na klinicko-patologických seminářích.

Modul VI. Solidní nádory s výjimkou nádorů CNS

Neuroblastom, nefroblastom, sarkomy měkkých tkání a kostí, germinální nádory, retinoblastom, jaterní nádory, endokrinní a epiteliální nádory a další vzácné typy nádorů dětského věku, nádorová onemocnění specifická pro adolescenty a mladé dospělé vyžadující terapeutické postupy obvyklé v dětském věku.

- Diagnóza a léčba hospitalizovaných a ambulantních pacientů.
- Náhlé situace v onkologii způsobené nádorem nebo léčbou.
- Pooperační péče.
- Staging, stratifikace dle rizikových faktorů, volba léčby.
- Odběr biologických vzorků, sběr dat.
- Léčba v klinických studiích.
- Hodnocení léčebné odpovědi.
- Rehabilitace.

- Řešení handicapů, endokrinní dysfunkce, protéz a jiných pozdních následků.
- Diagnóza a léčba relapsu.
- Účast na klinicko-patologických seminářích.

Modul VII.

Vyhrazen k delší přípravě ve výše uvedených modulech či ve výzkumu. Obecně slouží tato doba k prohloubení znalostí uvedených v předchozích 6 modulech zejména se zaměřením na další vzdělávání (hematologie, transplantace, onkologie apod.).

4 Všeobecné požadavky

Absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru:

- má znalosti právních předpisů Evropské unie, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí, popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace,
- má základní znalosti posudkového lékařství, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, poskytování zdravotních služeb a ekonomiky ve zdravotnictví.

5 Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru

Vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele v akreditovaném zařízení.

a) Průběžné hodnocení školitelem

- záznamy o absolvované praxi a školicích akcích v průkazu odbornosti a záznamy o provedených činnostech a výkonech v šestiměsíčních intervalech.

b) Předpoklady přístupu k závěrečné zkoušce

- absolvování povinné praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru,
- předložení potvrzení o provedených kompletních výkonech,
- potvrzení o absolvování kurzů a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).

c) Vlastní závěrečná zkouška

- *teoretická část* – 3 odborné otázky (z obecné onkologie nebo hematologie, speciální onkologie, speciální hematologie),
- *praktická část* – vyšetření pacienta a prokázání schopnosti diferenciální diagnózy,

vyhodnocení běžných laboratorních a zobrazovacích vyšetření, včetně hematologické morfologie.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost

Absolvováním nástavbového oboru lékaři získávají zvláštní specializovanou způsobilost pro vymezené činnosti, které prohlubují získanou specializovanou způsobilost.

Absolvent získává zvláštní specializovanou způsobilost v oboru dětská onkologie a hematologie, tj. v péči o onkologicky a hematologicky nemocné od 0 do 19 let života, v odůvodněných případech i déle, která ho opravňuje k samostatnému výkonu činnosti u poskytovatele zdravotních služeb poskytujících ambulantní péči a lůžkovou péči nebo jako poskytovatele specializované ambulantní péče. Provádí konziliární činnost pro jiné obory a podílí se na vzdělávání specialistů v oboru dětská onkologie a hematologie.

7 Charakteristika akreditovaného zařízení

Vzdělávání v nástavbovém oboru zajišťuje poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, které ministerstvo udělilo akreditaci (dále jen „akreditované zařízení“). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školení absolvoování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce, a dále umožnění studia a pobytu v jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení.

Požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů, a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitole 7.1.

Požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů, a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitole 7.1.

Nedílnou součástí žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace je vzdělávací plán, který vychází z § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb. a dále smlouvy o spolupráci s jiným akreditovaným poskytovatelem zdravotních služeb (pokud akreditované zařízení nezajišťuje náplň vzdělávacího programu samo).

7.1 Akreditované zařízení (AZ)

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none">Školitel má specializovanou způsobilost nebo zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru dětská onkologie a hematologie a minimálně 3 roky praxe v oboru od získání specializované způsobilosti nebo min. 1 rok praxe od získání zvláštní odborné způsobilosti
-------------------------------	--

	<p>nebo zvláštní specializované způsobilosti a s minimálním úvazkem 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznam dalších zdravotnických pracovníků, jejichž zařazení a činnost vyplývá ze vzdělávacího programu dětská onkologie a hematologie: <ul style="list-style-type: none"> – min. 3 lékaři se specializovanou nebo zvláštní odbornou nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru dětská onkologie a hematologie, – lékař se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína se zaměřením na pediatrii, – lékař se specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody se zaměřením na pediatrii, – lékař se specializovanou nebo zvláštní odbornou nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru klinická farmakologie, – lékař se specializovanou způsobilostí v oboru lékařská mikrobiologie, – klinický psycholog. • Nutná spolupráce dalších nezdravotnických pracovníků: <ul style="list-style-type: none"> – sociální pracovník. • Poměr školitel/školenec – 1:2. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci pracoviště profesním životopisem a přehledem svých odborných a pedagogických aktivit v posledních 5 letech (celoživotní vzdělávání).
<p>Věcné a technické vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Požadováno je věcné a technické vybavení uvedené ve vyhlášce č. 92/2012 Sb.
<p>Organizační a provozní požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ve zdravotnickém zařízení je k dispozici: <ul style="list-style-type: none"> – specializované pracoviště dětské chirurgie, vč. dětské neurochirurgie, dětské ortopedie, endoskopie, dětské urologie, cévní chirurgie a hrudní chirurgie se zaměřením na dětské lékařství, dětské anesteziologie a resuscitace. • Vybavení pracoviště dle standardů personálního zabezpečení a přístrojového vybavení zajišťující: <ul style="list-style-type: none"> – lůžkové oddělení, – jednotku intenzivní péče, – specializované ambulance, – pracoviště pro centrální ředění cytostatik, – specializované onkologicky a hematologicky zaměřené laboratoře, – dostupnost ultrazvuku, počítačové tomografie, magnetické rezonance, – biochemická laboratoř v nepřetržitém provozu, – pediatrická endoskopie. • Součástí pracoviště: <ul style="list-style-type: none"> – dětské nefrologické pracoviště, – dětské kardiologické pracoviště, – dětské plicní pracoviště, – dětské endokrinnologické pracoviště, – dětské neurologické, gynekologické, oční a otorinolaryngologické

	pracoviště, – radioizotopové pracoviště, endoskopické pracoviště.
--	---

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časné nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.
Praktická výuka.
Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, nebo se

specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.

- Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.
- Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.
- Model musí umožnit nácvik:
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace,
 - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
 - nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci,
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
 - punkci pneumotoraxu,
 - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
 - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět
Legislativa.
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.
Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.
Náležitá odborná úroveň (lege artis).
Stížnosti ve zdravotnictví.
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.
System veřejného zdravotního pojištění.

Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.
Systém úhrad zdravotní péče.
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.
Nemocenské pojištění.
Důchodové pojištění.
Sociální pomoc a sociální služby.
Lékařská etika.
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.
Základní principy a etické zásady.
Etické problémy současné medicíny.
Komunikace ve zdravotnictví.
Základní principy a specifika.
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.
Krizová komunikace.
Celkem 12 hodin, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5 let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislosti

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislosti na NL v ČR.

Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.
Závěr kurzu, shrnutí.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku.

8.4 Program kurzu Radiační ochrana

Předmět
Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Riziko nádorových a dědičných onemocnění. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany. Koncepce radiační ochrany, základní principy radiační ochrany, legislativní rámec lékařského a nelékařského ozáření.
Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, radiační ochrana pacientů. Lékařská pomoc fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události. Radiologická událost, příčiny a možné následky.
Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kritérií (Věstník MZ). Výběr optimální zobrazovací metody. Zobrazovací modalita využívající neionizující záření. Informování pacientů.
Úloha aplikujících odborníků a optimalizace radiační ochrany (radiologické standardy, diagnostické referenční úrovně). Ozáření dětí, těhotných a kojících žen (specifika, opatření, zdůvodnění). Velikosti dávek pacientů pro typické radiologické postupy.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Radiační ochrana

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none">• Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, pracovní lékařství, nukleární medicína a radiační onkologie.• Radiologičtí fyzici se specializovanou způsobilostí.• Další odborníci s absolvovaným magisterským studiem v oboru ve vztahu k vyučovanému tématu.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none">• Učebna pro teoretickou výuku.

9 Doporučená literatura

Doporučená literatura
ORKIN, Stuart H., NATHAN, David G., GINSBURG, David, LOOK, A. Thomas, FISHER, David E. and SAMUEL LUX, IV. <i>Nathan and Oski's Hematology and Oncology of Infancy and Childhood. 8th Edition.</i> Elsevier Saunders, 2015. ISBN 9781455754144.
PIZZO, Philip A., POPLACK, David G., ADAMSON, Peter C., BLANEY, Susan M. a L. HELMAN. <i>Principles and practice of pediatric oncology.</i> Seventh edition. Philadelphia: Wolters Kluwer, [2016]. ISBN 1451194234.

Vzdělávací program nástavbového oboru GERONTOPSYCHIATRIE

1	Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru	36
2	Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru	37
	2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců.....	37
	2.2 Teoretická část vzdělávacího programu.....	38
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů	39
4	Všeobecné požadavky.....	41
5	Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru	41
6	Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost.....	42
7	Charakteristika akreditovaných zařízení.....	42
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika.....	44
9	Doporučená literatura.....	48

1 Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru

Cílem vzdělávání v nástavbovém oboru gerontopsychiatrie je získání potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti prevence, diagnostiky, diferenciální diagnostiky, léčení a rehabilitace, které umožňují samostatnou činnost, případně řízení týmu v ambulantní a lůžkové péči.

2 Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru

Podmínkou pro zařazení do oboru gerontopsychiatrie je získání specializované způsobilosti v oboru geriatrie nebo psychiatrie.

Vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá jako celodenní průprava v zařízeních akreditovaných podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době a je odměňována. Vzdělávání v nástavbovém oboru může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby. Je-li příprava rozvolněná, celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb.

Celková délka přípravy v oboru gerontopsychiatrie je v délce 12 měsíců, z toho:

Část I.

2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců

Pro lékaře se získanou specializací II. stupně v oboru geriatrie dle vyhlášky č. 77/1981 Sb. nebo se specializovanou způsobilostí v oboru geriatrie dle zákona č. 95/2004 Sb.

a) povinná odborná praxe v oboru gerontopsychiatrie

Akreditované zařízení		Počet měsíců
gerontopsychiatrie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem gerontopsychiatrie.</i>		10
z toho	poskytovatel zdravotních služeb poskytující ambulantní zdravotní péči	min. 2
	poskytovatel zdravotních služeb poskytující lůžkovou zdravotní péči	min. 2
psychiatrie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychiatrie.</i>		2

nebo

Pro lékaře se získanou specializací II. stupně v oboru psychiatrie dle vyhlášky č. 77/1981 Sb. nebo se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie dle zákona č. 95/2004 Sb.

b) povinná odborná praxe v oboru gerontopsychiatrie

Akreditované zařízení		Počet měsíců
gerontopsychiatrie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem gerontopsychiatrie.</i>		10
z toho	poskytovatel zdravotních služeb poskytující ambulantní zdravotní péči	min. 2
	poskytovatel zdravotních služeb poskytující lůžkovou zdravotní péči	min. 2
geriatrie – lůžkové zařízení <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem geriatrie.</i>		2

c) doporučená odborná doplňková praxe v oboru gerontopsychiatrie

Zařízení	Počet měsíců
pobytová zařízení sociálních služeb zajišťující péči dospělým osobám	1
poskytovatelé zdravotních služeb následné a dlouhodobé lůžkové péče	1
neurologie – lůžkové zařízení	1

Část II.

2.2 Teoretická část vzdělávacího programu

a) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná

Kurzy	Počet hodin
kurz Gerontopsychiatrie	16

b) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:

b1) všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazeni do nastavbového oboru bez absolvování níže uvedených kurzů,

b2) kurzy Lékařská první pomoc a Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace a Radiační ochrana pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování těchto kurzů více než 5 let

b3) a kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování tohoto kurzu více než 10 let

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc	20

kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	12
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí	4

Pokud školenec absolvoval kurzy dle části II. b) v rámci specializačního vzdělávání a neuplynula platnost těchto kurzů, neabsolvuje je v rámci nástavbového oboru.

c) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Aktivity	Délka trvání
Další kurzy, vědecké a vzdělávací akce garantované příslušnou odbornou společností nebo Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“) nebo Českou lékařskou komorou (dále jen „ČLK“) nebo lékařskými fakultami (dále jen „LF“) nebo akreditovanými zařízeními, aj.	v rozsahu min. 40 hod.
Pravidelná účast na vědeckých schůzích Psychiatrické společnosti ČLS JEP a na jiných akcích (konferencích, sympoziích, sjezdech, kongresech, seminářích apod.).	v rozsahu min. 20 hod
Účast na klinických seminářích akreditovaných pracovišť.	5 dnů

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

Teoretické znalosti

Z vlastního oboru

- Dovede hodnotit somatické, psychologické, sociální a ekonomické faktory v etiologii a patogenezi psychických změn, reakcí a duševních poruch u jedinců staršího věku.
- Zná diagnostiku, diferenciální diagnostiku, léčení, rehabilitaci, prevenci a posudkové hodnocení těchto poruch s přihlédnutím k zvláštnostem daným věkem.
- Zná atypické a kombinované duševní poruchy ve stáří, vývoj psychických poruch vznikajících v dospělém věku a pokračujících do vyššího věku.
- Zná problematiku závislostí na psychoaktivních látkách a sexuálních poruch ve stáří.
- Zná indikace a hodnocení psychologických a dalších laboratorních vyšetřovacích metod.
- Zná základy orientačního interního a neurologického vyšetření.
- Zná základní právní předpisy a sociálně právní předpisy.
- Zná základy farmakoekonomiky a formální náležitosti lékařského předpisu.

Z ostatních oborů

Orientuje se v gerontologii a geriatrii, neurologii, fyziologii, patofyziologii, lékařské genetice, klinické psychologii, v psychologii stárnutí, sociologii a sociální psychiatrii ve vztahu ke gerontopsychiatrii. Orientuje se v diagnostice a léčení základních interních, neurologických a sexuálních poruch jedinců vyššího věku.

Praktické znalosti a dovednosti

- Dokáže samostatně postupovat v diagnostice a diferenciální diagnostice psychických poruch ve stáří, vypracovat terapeutický a rehabilitační plán, posudkové zhodnocení a návrh na preventivní opatření.
- Umí organizačně a administrativně řídit a plánovat provoz všech typů gerontopsychiatrických zařízení.
- Ovládá odbornou výchovu lékařů, dalších zdravotnických pracovníků a realizaci opatření k podpoře zdraví (Health Promotion).
- Zvládá spolupráci s rodinou pacienta, jeho pracovištěm, orgány sociální péče a s veřejnými institucemi.
- Dokáže poskytovat konziliární služby jiným oborům, spolupracovat s všeobecnými praktickými lékaři a s různými zdravotnickými institucemi.
- Ovládá problematiku ochranného léčení a umí v praxi aplikovat základní právní a sociální předpisy.

Minimální počty výkonů

Výkony – diagnostika a klinické vedení		Počet
Schizofrenie, schizotypní poruchy, poruchy s bludy.		10
Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané účinky psychoaktivních látek.		10
Afektivní poruchy.		10
<i>z toho</i>	nezbytné také vyšetření pacientů s bipolární afektivní poruchou.	2
Neurotické, stresové a somatoformní poruchy.		10
Poruchy osobnosti a chování u seniorů.		10
Vyšetření testem MMSE (Mini-Mental State Examination) – může být součástí některého z výše uvedených vyšetření.		10
Vyšetření testem kreslení hodin a některým dalším testem užívaným v gerontopsychiatrii (např. ADAS-cog, MOCA test aj.) – může být součástí některého z výše uvedených vyšetření.		10
Aplikace elektrokonvulzivní terapie (ECT) – se supervizí.		5
Organické duševní poruchy včetně symptomatických.		40
<i>z toho</i>	Demence u Alzheimerovy nemoci.	min. 15 pacientů
	Jiné demence.	min. 5 pacientů

	Klinický management behaviorálních a psych. symptomů	min. 5 pacientů
	Delirium nasedající na demenci.	min. 5 pacientů

4 Všeobecné požadavky

Absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru:

- má znalosti právních předpisů Evropské unie, platných právních předpisů, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace.
- má základní znalosti posudkového lékařství, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, poskytování zdravotních služeb a ekonomiky ve zdravotnictví.

5 Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru

Vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele v akreditovaném zařízení.

a) Průběžné hodnocení školitelem

- školitel zapisuje záznamy o absolvované praxi, záznamy o průběžném hodnocení školitelem v pravidelných šestiměsíčních intervalech v průkazu odbornosti.

b) Předpoklad přístupu k závěrečné zkoušce

- absolvování požadované praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí,
- předložení potvrzení o provedených kompletních výkonech,
- potvrzení o absolvování kurzů a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).

c) Vlastní závěrečné zkouška

- *praktická část* – vyšetření pacienta s vypracováním diagnostického a diferenciálně diagnostického rozboru, plánu dalších vyšetření, terapeutického a rehabilitačního plánu, prognostické úvahy a posudkového zhodnocení,
- *teoretická část* – 3 odborné otázky.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost

Absolvováním nástavbového oboru zdravotničtí pracovníci získávají zvláštní specializovanou způsobilost pro vymezené činnosti, které prohlubují získanou specializovanou způsobilost.

Absolvent se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru gerontopsychiatrie je způsobilý v plné šíři uskutečňovat odborné výkony při poskytování zdravotní péče v ambulantních i lůžkových zařízeních. Je schopen řídit pracovní tým a odborně vést lékaře a rovněž ostatní zdravotnické pracovníky.

7 Charakteristika akreditovaných zařízení

Vzdělávání v nástavbovém oboru zajišťuje poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, které ministerstvo udělilo akreditaci (dále jen „akreditované zařízení“). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školení absolvoování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce, a dále umožnění studia a pobytu v jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení.

Požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 99/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitolách 7.1 a 7.2.

Požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 92/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitolách 7.1 a 7.2.

Nedílnou součástí žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace je vzdělávací plán, který vychází z § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb. a dále smlouvy o spolupráci s jiným akreditovaným poskytovatelem zdravotních služeb (pokud akreditované zařízení nezajišťuje náplň vzdělávacího programu samo).

7.1 Akreditované zařízení (AZ) – ambulantní zařízení

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> Školitel má specializovanou způsobilost v oboru gerontopsychiatrie a min. 3 roky praxe v oboru gerontopsychiatrie od získání specializované způsobilosti nebo má zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru gerontopsychiatrie z toho alespoň 1 rok od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti v oboru gerontopsychiatrie
-------------------------------	--

	<p>a s minimálním úvazkem ve výši 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poměr školitel/školenec – 1:3. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • AZ jsou specializované ambulance pro gerontopsychiatrii nebo poruchy paměti. Může jít o psychiatrickou ambulanci, zabývající se také gerontopsychiatrickými pacienty.

7.2 Akreditované zařízení (AZ) – lůžkové zařízení

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost v oboru gerontopsychiatrie a min. 3 roky praxe v oboru gerontopsychiatrie od získání specializované způsobilosti nebo má zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru gerontopsychiatrie z toho alespoň 1 rok od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti v oboru gerontopsychiatrie a s minimálním úvazkem ve výši 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb • Poměr školitel/školenec – 1:3. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem. • Seznam dalších odborníků: - klinický psycholog.
Věcné a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost vyšetření pomocí zobrazovacích metod (vč. neurozobrazovacích metod), biochemických, hematologických a serologických vyšetření.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Zařízení poskytuje akutní nebo následnou péči v oblasti gerontopsychiatrie, zejména diagnostiku a léčbu syndromu demence, behaviorálních poruch syndromu demence a deliria nasedajícího na demenci a dalších duševních poruch ve stáří. • Dostupnost konziliární péče a mezioborové spolupráce v oblasti neurologie, geriatrické (vnitřní lékařství).

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci – charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časně nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.
Praktická výuka.
Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.
- Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.
- Model musí umožnit nácvik:
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace,
 - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
 - nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci,
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
 - punkci pneumotoraxu,
 - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
 - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět
Legislativa.
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.
Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.
Náležitá odborná úroveň (lege artis).
Stížnosti ve zdravotnictví.
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.
Systém veřejného zdravotního pojištění.
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.

System úhrad zdravotní péče.
System sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.
Nemocenské pojištění.
Důchodové pojištění.
Sociální pomoc a sociální služby.
Lékařská etika.
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.
Základní principy a etické zásady.
Etické problémy současné medicíny.
Komunikace ve zdravotnictví.
Základní principy a specifika.
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.
Krizová komunikace.
Celkem 12 hodin, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5 let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislosti

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislosti na NL v ČR.
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislosti na NL.

Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých lékařských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.
Závěr kurzu, shrnutí.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku.

8.4 Program kurzu Gerontopsychiatrie

Předmět	Minimální počet hodin
Zdravotní a sociální péče o populaci seniorů s psychickými poruchami.	0,5
Testy a škálovací metody v gerontopsychiatrii.	1
Deprese, mánie a bipolární afektivní porucha ve stáří.	1
Úzkostné poruchy ve stáří.	1
Poruchy spánku u seniorů.	1
Zneužívání látek a závislosti ve stáří.	0,5
Paranoidní stavy ve stáří – neorganické i organické.	0,5
Reakce na stres, poruchy přizpůsobení ve stáří.	0,5
Zvláštnosti farmakoterapie ve stáří.	1
Lehká porucha poznávacích funkcí a demence.	2
Deliria.	1
Poruchy výživy ve stáří.	1
Forenzní problematika v gerontopsychiatrii.	0,5
Psychoterapie, socioterapie a reedukační techniky v gerontopsychiatrii.	1
Zvláštnosti psychoedukace a rodinné edukace v gerontopsychiatrii	1
Zobrazovací metody v gerontopsychiatrii.	0,5
Biochemické, hematologické a sérologické vyšetření v gerontopsychiatrii.	0,5

Genetické vyšetření v gerontopsychiatrii.	0,5
Závěrečný písemný test + diskuze.	1
Celkem	16

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Gerontopsychiatrie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru gerontopsychiatrie nebo specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice (zejm. geriatrie, vnitřní lékařství, neurologie, radiologie, nukleární medicína, klinická psychologie/psycholog ve zdravotnictví, farmakologie/klinická farmacie, adiktologie aj.).
Technické zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

9 Doporučená literatura

Doporučená literatura
BARTOŠ, Aleš a Miloslava RAISOVÁ. <i>Testy a dotazníky pro vyšetřování kognitivních funkcí, nálady a soběstačnosti</i> . 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Mladá fronta, 2019. Aeskulap. ISBN 978-80-204-5490-4.
BOURGEOIS, James A., GIROUX, Caroline, HATEGAN, Ana a Calvin H. HIRSCH. <i>Geriatric Psychiatry: A Case-Based Textbook</i> . Imprint: Springer, 2018. ISBN 9783319675558.
HORT, Jakub a Robert RUSINA. <i>Paměť a její poruchy: paměť z hlediska neurovědního a klinického</i> . Praha: Maxdorf, c2007. Jessenius. ISBN 978-80-7345-121-9.
HUSAIN, Masud a Jonathan M. SCHOTT. <i>Oxford textbook of cognitive neurology and dementia</i> . Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2016. ISBN 0199655944.
HUTAŘ, Jan. <i>Sociálně právní minimum pro osoby se zdravotním postižením: aktualizovaný stav k 1.4.2009</i> . 10. vyd. Praha: Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, 2009. ISBN 978-80-87181-02-7.
JIRÁK, Roman. <i>Deliria z pohledu psychiatra</i> . Praha: Galén, [2020]. ISBN 9788074924613.
JIRÁK, Roman. <i>Gerontopsychiatrie</i> . Praha: Galén, c2013. ISBN 978-80-7262-873-5.
JIRÁK, R., FRANKOVÁ, V. <i>F0 - Demence</i> . In: ANDERS M., UHLÍKOVÁ P., DOUBEK P. <i>Doporučené postupy psychiatrické péče 2018</i> . https://postupy-pece.psychiatrie.cz/specialni-psychiatrie/demence .
KABELKA, Ladislav. <i>Geriatrická paliativní péče</i> . Praha: Mladá fronta, 2017. Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-4225-3.
KALVACH, Zdeněk. <i>Geriatrické syndromy a geriatrický pacient</i> . Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2490-4.

McKHANN, G. M., KNOPMAN, D. S., CHERTKOW, H., et al. 2011. *The diagnosis of dementia due to Alzheimer's disease: Recommendations from the National Institute on Aging-Alzheimer's Association workgroups on diagnostic guidelines for Alzheimer's disease*. *Alzheimers. Dement*, 2011 May; 7(3): 263–269. doi:10.1016/j.jalz.2011.03.005.

MILLER, Bruce L. a Bradley F. BOEVE. *The behavioral neurology of dementia*. Second edition. New York, NY, USA: University Printing House, Cambridge University Press, 2017. ISBN 1107077206.

PLEVOVÁ, Jarmila a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Psychofarmakoterapie vyššího věku*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd., (v Gradě 1.). Praha: Grada, 2000. Psyché (Grada). ISBN 80-7169-959-4.

UHROVÁ, Tereza a Jan ROTH. *Neuropsychiatrie: klinický průvodce pro ambulantní i nemocniční praxi*. Praha: Maxdorf, [2020]. Jessenius. ISBN 978-80-7345-619-1.

RUSINA, Robert a Radoslav MATĚJ. *Neurodegenerativní onemocnění*. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Mladá fronta, 2019. Aeskulap. ISBN 978-80-204-5123-1.

ZVĚŘOVÁ, Martina. *Alzheimerova demence*. Praha: Grada Publishing, 2017. Psyché (Grada). ISBN 978-80-271-0561-8.

Časopisy

Česká a Slovenská psychiatrie

Psychiatrie

Psychiatrie pro praxi

Praktický lékař

Gerontologické aktuality

Geriatric a gerontologie

The American Journal of Geriatric Psychiatry

Vzdělávací program nástavbového oboru KOREKTIVNÍ DERMATOLOGIE

1	Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru.....	50
2	Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru	50
	2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců.....	51
	2.2 Teoretická část vzdělávacího programu	52
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů	52
4	Všeobecné požadavky	56
5	Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru	56
6	Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost.....	56
7	Charakteristika akreditovaného zařízení	57
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika	58
9	Doporučená literatura	62

1 Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru

Cílem specializačního vzdělávání v nástavbovém oboru korektivní dermatologie je získání potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti diagnostiky, léčby a prevence vzhledových vad kůže a podkoží, vrozených i získaných, včetně projevů stárnutí kůže, v oblasti nádorů kůže a podkoží a v oblasti ostatních chorob a stavů na kůži, při jejichž léčbě jsou používány terapeutické postupy korektivní dermatologie, jak chirurgické, tak nechirurgické.

2 Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru

Podmínkou pro zařazení do nástavbového oboru korektivní dermatologie je získání specializované způsobilosti v oboru dermatovenerologie.

Vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní přípravy

v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá jako celodenní průprava v zařízeních akreditovaných podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době a je odměňována. Vzdelávání v nástavbovém oboru může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby. Je-li příprava rozvolněná, celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb.

Celková délka přípravy v oboru korektivní dermatologie je v délce 12 měsíců, z toho:

Část I.

2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců

a) povinná odborná praxe v oboru korektivní dermatologie

Akreditované zařízení		Počet měsíců
korektivní dermatologie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem korektivní dermatologie.</i>		11
<i>z toho</i>	plastická chirurgie nebo korektivní dermatologie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem plastická chirurgie nebo korektivní dermatologie</i>	1
praxe v jiném akreditovaném zařízení pro korektivní dermatologii <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem korektivní dermatologie.</i>		1

b) doporučená odborná doplňková praxe v oboru korektivní dermatologie

Akreditované zařízení	Počet měsíců
plastická chirurgie	6
otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku	1
oftalmologie	1

Část II.**2.2 Teoretická část vzdělávacího programu****a) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná**

Aktivity	Počet
absolvování odborných seminářů s tematikou korektivní dermatologie během přípravy k atestaci	4

b) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:

b1) všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazení do nástavbového oboru bez absolvování níže uvedených kurzů,

b2) kurzy Lékařská první pomoc a Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace a Radiační ochrana pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování těchto kurzů více než 5 let a

b3) kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování tohoto kurzu více než 10 let.

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc	20
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	12
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí	4
kurz Radiační ochrana	4

c) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Aktivity	Délka trvání
Další kurzy, vědecké a vzdělávací akce domácí i zahraniční garantované příslušnou odbornou společností při České lékařské společnosti J. E. Purkyně (dále jen „ČLS JEP“) nebo lékařskými fakultami (dále jen „LF“) nebo Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“) nebo Českou lékařskou komorou (dále jen „ČLK“) nebo lékařskými fakultami nebo akreditovanými zařízeními aj.	v rozsahu min 20 hod.

Pokud školeneц absolvoval kurzy dle části II. b) v rámci specializačního vzdělávání a neuplynula platnost těchto kurzů, neabsolvuje je v rámci nástavbového oboru.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

Teoretické znalosti

Z vlastního oboru – kromě důkladných znalostí z korektivní dermatologie důkladné znalosti z obecné a speciální dermatologie se zaměřením ke korektivní dermatologii opřené o potřebné znalosti z anatomie, histologie, fyziologie a biochemie kůže, jejích adnex a sliznic.

- Znalost etiopatogeneze kožních chorob, především geneticky, endokrinně a věkově podmíněných, alergických dermatóz a kožních chorob z poruchy metabolismu, z poruchy cirkulace, névů, kožních nádorů a nemocí kožních adnex.
- Znalost základních patologických změn v kůži zejména u kožních nádorů, névů a cyst.
- Znalost diferenciální diagnostiky kožních chorob zejména se zaměřením na kožní nádory, névy, cysty, nemoci kožních adnex a kožní změny způsobené vlivem UV záření a vlivem věku.
- Znalost používaných vyšetřovacích a diagnostických metod a postupů a jejich hodnocení.
- Znalost obecných dermatologických terapeutických zásad a účelné farmakoterapie, znalost nežádoucích účinků léčivých přípravků užívaných v korektivní dermatologii, znalost potřebného sortimentu léčivých přípravků.
- Důkladná znalost teoretických podkladů kožní chirurgie, estetické dermatologie, lékařské kosmetologie a kosmetiky.
- Důkladná znalost fyzikální dermatologické terapie (zejména léčba zářením, včetně léčby UV zářením, fotochemická a fotodynamická léčba, laseroterapie, kryoterapie).
- Znalost dermatologické angiologie a proktologie.
- Zvládnutí posudkové činnosti v oboru pro účely posuzování krátkodobé i dlouhodobé pracovní neschopnosti včetně posuzování změněné pracovní schopnosti.
- Znalost prevence, diagnostiky a terapie kožních onemocnění v dětství se zaměřením na vrozené vývojové vady, a ve stáří, zejména se zřetelem na kožní malignity.

Z ostatních oborů

- Dobrá znalost chirurgické propedeutiky zejména zásady práce na operačním sále.
- Dobrá znalost zásad plastické chirurgie (fyziologické operování na kůži).
- Potřebné znalosti kosmetické chemie.
- Potřebné znalosti lékařské genetiky.
- Potřebné znalosti onkologie.
- Potřebné znalosti imunologie a alergologie.
- Potřebné znalosti anesteziologie a resuscitace (zejména se zaměřením na první pomoc a život zachraňující zákroky a opatření, na metody anestezie a sedace pacienta).
- Potřebné znalosti lékařské psychologie.
- Potřebné znalosti z pediatrie a gerontologie.

Praktické dovednosti

a) Standardní a speciální vyšetřovací, diagnostické a laboratorní metody:

- Rozbor anamnézy, celkového klinického vyšetření, morfologických a funkčních změn kůže (teploty, promaštění, perspirace, elasticity a turgoru kůže), posuzování výsledků laboratorních vyšetření.

- Genealogický průzkum při podezření na genetický původ nemoci.
- Odběry materiálu z kůže a jejích adnex na mikrobiologické vyšetření.
- Mikroskopické vyšetření na mikroby.
- Epikutánní a intrakutánní testovací metody, především zaměřené na kosmetiku,
- vyšetřování oběhových poruch dolních končetin.
- Zhotovení a zhodnocení trichogramu.
- Dermatoskopie a digitální dermatoskopie.

b) Terapeutické a ošetrovací metody, výkony a postupy:

- Celková a zevní dermatologické terapie, včetně klimatoterapie a thalassoterapie.
- Fototerapie, fotodynamická léčba.
- Aktinoterapie kožních nádorů.
- Léčba lasery.
- Elektrochirurgické zákroky a elektroléčba v estetické dermatologii.
- Chemoterapie, včetně chemického peelingu.
- Kryoterapie a kryodestrukce.
- Postupy užívané v preventivní a léčebné dermatologické kosmetice (hluboké čištění kůže, pleťové masky, zábaly aj.).
- Technika masáží, kosmetických – preventivních a léčebných.
- Technika aplikace botulotoxinu A.
- Technika aplikace látek používaných v estetické dermatologii, estetické chirurgii, např. při augmentacích kůže a podkoží a při odstraňování vrásek.
- Znalost použití protetických pomůcek (kontaktní čočky, paruky).
- Technika korektivní tetováže.

c) Chirurgické metody a postupy:

- Příprava operačního sálu a instrumentária.
- Příprava pacienta k operaci.
- Příprava operátora (operačního týmu).
- Příprava operačního pole, zásady asepse.
- Techniky lokální anestézie včetně tumescenční, analgosedace.
- Stavění krvácení.
- Punkce, incize, abraze, kyretáž, exkochleace, „shave excision“.
- Dermabraze.
- Diagnostická excize.
- Léčebná excize (průbojníkem, skalpelem).
- Způsoby uzávěru operační rány.
- Aplikaci kožních laloků (zejména místní laloky), kompozitních laloků.
- Transplantace kůže.
- Krytí kožních defektů přechodnými kryty.
- Aplikace tkáňových kultur kůže.
- Operace na nehtech a okolí.

- Trichologické operace.
- Kožní onkochirurgie včetně mikroskopicky kontrolované chirurgie.
- Operační odstranění sentinelové uzliny pomocí radiačně navigovaného postupu.
- Operační zákroky na zevním genitálu.
- Operační zákroky v dermatologické flebologii a proktologii.
- Liposukce.
- Metody estetické dermatochirurgie.
- Laserová chirurgie.
- Obvazová technika.

Seznam požadovaných výkonů

*Záznam o provedených výkonech (průkaz odbornosti)
(předkládá se u atestace a musí být potvrzený školitelem):*

Minimální počty výkonů

Dermatochirurgické výkony	Počet
Excize nenádorových kožních útvarů, névů nebo benigních kožních nádorů.	50
Excize maligních kožních nádorů.	30
Excize podkožních útvarů (cysta, lipom, podkožní metastázy aj.).	20
Operační zákrok na nehtech.	5
Asistence při operaci s uzávěrem rány pomocí místního laloku a 1 samostatně provedená operace.	3
Asistence při uzávěru rány volným kožním transplantátem a 1 samostatně provedená operace.	3
Asistence při zákroku vysokovýkonným laserem.	3
Asistence při operačním zákroku v estetické dermatochirurgii (blefaroplastika, transplantace vlasů aj.).	3
Asistence při operačním zákroku v dermatologické angiologii.	1
Asistence při biopsii sentinelové uzliny pomocí radiačně navigovaného výkonu.	1
Asistence při operačním zákroku na zevním genitálu.	1
Asistence při liposukci.	1
Nechirurgické výkony	Počet
Kryodestrukce kryokauterem.	15
Provedení středně hlubokého nebo hlubokého chemického peelingu.	10
Epilace (laser, skin line, event. jehla, aj.).	10
Korekce vrásek augmentačními technikami.	30
Aplikace botulotoxinu A.	30
Rejuvenace – PRP, mezoterapie, laser.	30
Mikroskleroterapie.	5
Korekce jizev.	10

4 Všeobecné požadavky

Absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru:

- má znalosti právních předpisů Evropské unie, platných právních předpisů, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace,
- má základní znalosti posudkového lékařství, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, poskytování zdravotních služeb a ekonomiky ve zdravotnictví.

5 Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru

a) Průběžné hodnocení školitelem

- školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti školence a svá hodnocení zapisuje do průkazu odbornosti v šestiměsíčních intervalech. V závěru vzdělávání školitel запиše celkové hodnocení školence a doporučí přistoupení k závěrečné zkoušce.

b) Předpoklady přístupu k závěrečné zkoušce

- absolvování požadované praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí,
- předložení potvrzení školitele o provedených výkonech,
- potvrzení o absolvování kurzů a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).

c) Vlastní závěrečná zkouška

- *teoretická část* – 1 otázka z obecné korektivní dermatologie,
 - 1 otázka ze speciální korektivní dermatologie zaměřená na znalost praktických postupů a operačních technik,
 - 1 otázka ze speciální korektivní dermatologie zaměřená na nosologické jednotky a stavy.
- *teoretická část* – vyšetření pacienta a provedení operačního zákroku.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost

Lékař se specializací v nástavbovém oboru korektivní dermatologie je schopen samostatné činnosti a výkonů, které vyplývají ze vzdělávacího programu a jeho kvalifikace. Jsou prováděny při poskytování specializované zdravotní péče v ambulantním nebo lůžkovém zařízení, včetně výkonu vedoucích funkcí.

Lékař se specializací v tomto oboru je schopen konziliární činnosti pro jiné obory a má kvalifikaci také pro výkon zákroků nesledujících léčebný účel (výkony v estetické dermatologii) spadajících do tohoto oboru. Dosažení kvalifikace vytváří předpoklady i pro práci vědeckovýzkumnou a výchovně pedagogickou.

7 Charakteristika akreditovaného zařízení

Vzdělávání v nástavbovém oboru zajišťuje poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, které ministerstvo udělilo akreditaci (dále jen „akreditované zařízení“). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školenci absolvování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce, a dále umožnění studia a pobytu v jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení.

Požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 99/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitole 7.1.

Požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 92/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitole 7.1.

Nedílnou součástí žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace je vzdělávací plán, který vychází z § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb. a dále smlouvy o spolupráci s jiným akreditovaným poskytovatelem zdravotních služeb (pokud akreditované zařízení nezajišťuje náplň vzdělávacího programu samo).

7.1 Akreditované zařízení (AZ)

<p>Personální zabezpečení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost nebo zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru korektivní dermatologie a minimálně 3 roky praxe v oboru od získání specializované způsobilosti nebo min. 1 rok praxe od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti a s minimálním úvazkem 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školence – 1:3. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem.
<p>Věcné a technické vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Operační (základní) sál s potřebným nástrojovým a přístrojovým vybavením. • AZ provádí běžně tyto zákroky: <ul style="list-style-type: none"> - excize maligních nádorů, - operační zákroky na nehtech a okolí, - odstranění rinophymatu.

Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Zařízení je schopno zajistit základní vzdělávání v korektivní dermatologii.
---	---

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časné nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.
Praktická výuka.
Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.

Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku. • Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení. • Model musí umožnit nácvik: <ul style="list-style-type: none"> – zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace, – umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem, – nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci, – zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií), – punkci pneumotoraxu, – zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu, – diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie. • Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět
Legislativa.
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.
Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.
Náležitá odborná úroveň (lege artis).
Stížnosti ve zdravotnictví.
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.
Systém veřejného zdravotního pojištění.
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.
Systém úhrad zdravotní péče.
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.
Nemocenské pojištění.

Důchodové pojištění.
Sociální pomoc a sociální služby.
Lékařská etika.
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.
Základní principy a etické zásady.
Etické problémy současné medicíny.
Komunikace ve zdravotnictví.
Základní principy a specifika.
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.
Krizová komunikace.
Celkem 12 hodin, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5 let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislosti

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislosti na NL v ČR.
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislosti na NL.
Problematika škodlivého užívání NL a závislosti na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.
Závěr kurzu, shrnutí.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.4 Program kurzu Radiační ochrana

Předmět
Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Riziko nádorových a dědičných onemocnění. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany. Koncepce radiační ochrany, základní principy radiační ochrany, legislativní rámec lékařského a nelékařského ozáření.
Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, radiační ochrana pacientů. Lékařská pomoc fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události. Radiologická událost, příčiny a možné následky.
Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kritérií (Věstník MZ). Výběr optimální zobrazovací metody. Zobrazovací modality využívající neionizující záření. Informování pacientů.
Úloha aplikujících odborníků a optimalizace radiační ochrany (radiologické standardy, diagnostické referenční úrovně). Ozáření dětí, těhotných a kojících žen (specifika, opatření, zdůvodnění). Velikosti dávek pacientů pro typické radiologické postupy.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Radiační ochrana

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, pracovní lékařství, nukleární medicína a radiační onkologie. • Radiologičtí fyzici se specializovanou způsobilostí. • Další odborníci s absolvovaným magisterským studiem v oboru ve vztahu k vyučovanému tématu.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

9 Doporučená literatura

Doporučená literatura
TOSTI, A., HEXSEL, D. <i>Update in cosmetic dermatology</i> . New York: Springer, 2013. ISBN 9783642340284.
BURGESS, Cheryl M. <i>Cosmetic dermatology</i> . Berlin: Springer, c2005. ISBN 3540230645.
KONTIS, Theda C. a Victor G. LACOMBE. <i>Cosmetic injection techniques: a text and video guide to neurotoxins and fillers</i> . Second edition. New York: Thieme, [2019].
PIRAYESH, Ali, BERTOSSI, Dario a Izolda HEYDENRYCH. <i>Aesthetic facial anatomy essentials for injections</i> . 1. Boac Raton: CRC Press, 2020.
KIM, Hee-Jin, KIM, Jisoo, LEE, Hong-Ki a Kyle K. SEO. <i>Clinical Anatomy of the Face for Filler and Botulinum Toxin Injection</i> . Imprint: Springer, 2016. ISBN 9789811002403.

Vzdělávací program nástavbového oboru PALIATIVNÍ MEDICÍNA

1	Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru	63
2	Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru	63
2.1	Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců	64
2.2	Teoretická část vzdělávacího programu	65
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů	67
4	Všeobecné požadavky	68
5	Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru	69
6	Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost	69
7	Charakteristika akreditovaného zařízení	70
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci – charakteristika	72
9	Doporučená literatura	81

1 Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru

Cílem vzdělávání v nástavbovém oboru paliativní medicína je získání potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností pro řešení komplexních klinických a komunikačních situací u pacientů v pokročilých stádiích život ohrožujících chorob a pro vedení multidisciplinárního týmu specializované paliativní péče.

2 Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru

Podmínkou pro zařazení do nástavbového oboru paliativní medicína je získání specializované způsobilosti v jednom z oborů: anesteziologie a intenzivní medicína nebo dětské lékařství nebo endokrinologie a diabetologie nebo gastroenterologie nebo geriatrické nebo gynekologie a porodnictví nebo hematologie a transfuzní lékařství

nebo chirurgie nebo infekční lékařství nebo kardiochirurgie nebo kardiologie nebo klinická onkologie nebo nefrologie nebo neurochirurgie nebo neurologie nebo otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku nebo pediatrie nebo pneumologie a ftizeologie nebo praktické lékařství pro děti a dorost nebo psychiatrie nebo radiační onkologie nebo revmatologie nebo urgentní medicína nebo urologie nebo vnitřní lékařství nebo všeobecné praktické lékařství.

Vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá jako celodenní průprava v zařízeních akreditovaných podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době a je odměňována. Vzdelávání v nástavbovém oboru může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby. Je-li příprava rozvolněná, celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb.

Celková délka přípravy v oboru paliativní medicína je v délce 12 měsíců, z toho:

Část I.

2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců

a) povinná odborná praxe v oboru paliativní medicína

Akreditované zařízení	Počet měsíců
paliativní medicína – v akreditovaném zařízení níže uvedených oborů* <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem paliativní medicína.</i>	6
akreditované zařízení pro obor klinická onkologie** <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem klinická onkologie.</i>	2 týdny
pracoviště lůžkové následné nebo dlouhodobé péče v oboru geriatrické nebo vnitřní lékařství nebo pneumologie a ftizeologie nebo psychiatrie nebo anesteziologie a resuscitace** <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem geriatrické nebo vnitřní lékařství nebo pneumologie a ftizeologie nebo psychiatrie nebo anesteziologie a resuscitace.</i>	2 týdny
akreditované zařízení dětské onkologie a hematologie*** <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky</i>	4 týdny

	<i>stanovené vzdělávacím programem onkologie a hematologie.</i>	
	paliativní medicína – v akreditovaném zařízení nástavbového oboru paliativní medicína. <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem paliativní medicína.</i>	6
<i>z toho</i>	ambulance paliativní medicíny	4 týdny
	poskytovatel mobilní paliativní péče („domácí“ hospic)	4 týdny
	oddělení paliativní medicíny v nemocnici nebo samostatný lůžkový hospic	4 týdny
	konziliární pracoviště paliativní medicíny v rámci jiného lůžkového zdravotnického zařízení	4 týdny

*Praxe probíhá na akreditovaných pracovištích pro nástavbový obor paliativní medicína nebo pro obor anesteziologie a intenzivní medicína nebo dětské lékařství nebo pediatrie nebo endokrinologie a diabetologie nebo gastroenterologie nebo geriatrie nebo gynekologie a porodnictví nebo hematologie a transfuzní lékařství nebo chirurgie nebo infekční lékařství nebo kardiochirurgie, kardiologie nebo klinická onkologie nebo nefrologie nebo neurochirurgie nebo neurologie nebo otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku nebo pneumologie a fizeologie nebo praktické lékařství pro děti a dorost nebo psychiatrie nebo radiační onkologie nebo revmatologie nebo urologie nebo vnitřní lékařství nebo všeobecné praktické lékařství nebo urgentní medicína, která disponují náležitým personálním a přístrojovým vybavením a zázemím pro školence. Výcvik probíhá pod odborným dohledem školitele a s konzultací garanta specializačního vzdělávání min. 1x/měsíc.

Pokud povinná odborná praxe není absolvována v akreditovaném zařízení, které poskytuje zdravotní služby ve výše uvedeném nástavbovém oboru a oborů specializačního vzdělávání, probíhá praxe výhradně v akreditovaném zařízení nástavbového oboru paliativní medicína.

**Platí pro lékaře se specializovanou způsobilostí ve všech výše uvedených oborech kromě oboru praktické lékařství pro děti a dorost nebo dětské lékařství nebo pediatrie.

***Platí pro lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru praktické lékařství pro děti a dorost nebo dětské lékařství nebo pediatrie.

Část II.

2.2 Teoretická část vzdělávacího programu

a) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná

Kurzy, seminář	Počet dní
kurz Etické a právní aspekty paliativní a hospicové péče	1
kurz Sociální a spirituální aspekty paliativní a hospicové péče	1
kurz Psychologie v paliativní a hospicové péči	3

kurz Komunikace v paliativní a hospicové péči	3
kurz Management bolesti a ostatních symptomů	3
Multidisciplinární kazuistický seminář	2

b) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:

b1) všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazení do nástavbového oboru bez absolvování níže uvedených kurzů,

b2) kurzy Lékařská první pomoc a Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace a Radiační ochrana pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování těchto kurzů více než 5 let

b3) a kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování tohoto kurzu více než 10 let

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc	20
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	12
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí	4
kurz Radiační ochrana	4

Pokud školeneц absolvoval kurzy dle části II. b) v rámci specializačního vzdělávání a neuplynula platnost těchto kurzů, neabsolvuje je v rámci nástavbového oboru.

c) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Aktivity	Počet dní
Základy ultrazvukové diagnostiky	2
Další kurzy, vědecké a vzdělávací akce domácí i zahraniční garantované Českou společností paliativní medicíny ČLS JEP nebo Českou společností hospicové péče ČLS JEP nebo Lékařskými fakultami nebo Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví nebo Českou lékařskou komorou nebo akreditovanými zařízeními v oboru Paliativní medicína.	

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

Teoretické znalosti

Somatické aspekty paliativní medicíny	<ul style="list-style-type: none"> • Patofyziologie, klinický obraz a typický průběh chronických život ohrožujících onemocnění. • Možnosti a limity kauzální léčby u nejčastějších chronických a život ohrožujících chorob. • Patofyziologie, diferenciální diagnostika a klinika symptomů provázejících progresivní život ohrožující nemoci a jejich tlumení. • Symptomy terminální fáze nemoci (umírání) a jejich tlumení. • Farmakologie aplikovaná v paliativní medicíně. • Možnosti rehabilitace u pokročilých onemocnění.
Psychosociální aspekty paliativní medicíny	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikace psychických a sociálních potřeb nemocného. • Vliv nemoci na rodinnou, sociální a pracovní situaci nemocného. • Zásady komunikace s blízkými/rodinou pacienta. • Zásady komunikace ve specifických klinických situacích: sdělování nepříznivých zpráv, diskuse o cílech léčby, o umírání, limitaci péče, řešení konfliktů v komunikaci o rozsahu a cílech léčby. • Typy psychických reakcí na závažné onemocnění; zásady krizové intervence; zásady podpůrné psychoterapie. • Možné reakce na ztrátu blízké osoby a možné průběhy fáze truchlení. • Zásady komunikace v rámci multidisciplinárního týmu; komunikace s lékaři jiných oborů. • Duchovní aspekty života se závažným onemocněním, možnosti duchovní podpory a péče, prožívání závažného onemocnění a umírání v kontextu nejčastějších náboženských tradic. • Základy lékařské etiky, zásady etického rozhodování a možnosti řešení etických dilemat. • Plán paliativní péče a jeho realizace; zohlednění individuálních hodnot, cílů a preferencí pacienta při tvorbě léčebného plánu. • Možnosti a limity paliativní péče v různých prostředích zdravotního a sociálního systému. • Dříve vyslovené přání a ostatní formy zástupného rozhodování. • Právní aspekty rozhodování o rozsahu péče u pacientů s pokročilým onemocněním. • Výzkum v paliativní medicíně, význam, principy, etické standardy.
Diagnostika a léčba klinických stavů vyžadujících paliativní péči	<ul style="list-style-type: none"> • Nejčastější symptomy a syndromy pokročilých stádií nevyléčitelných nemocí: bolest, dušnost, nevolnost a zvracení, poruchy výživy, zácpa, průjem, poruchy hydratace, otoky, ascites, perikardiální výpotek, respirační syndromy, kožní projevy, lymfedém, urogynekologická problematika, metabolické

	a endokrinní poruchy, krvácivé a trombotické stavy, neurologické poruchy, úzkost, deprese, delirium, poruchy spánku.
--	--

Praktické dovednosti

- a) Komunikační dovednosti: rozhovor s pacientem o hodnotách a preferencích, nepříznivé diagnóze a prognóze, cílech péče, limitaci péče, přechodu na paliativní režim léčby. Podpurná komunikace s pozůstalými po úmrtí pacienta.
- b) Komunikace s lékaři ostatních oborů, koordinace péče a hledání konsenzu při tvorbě a realizaci léčebného plánu.
- c) Vedení multidisciplinárního týmu specializované paliativní péče, facilitace skupinových procesů.
- d) Komplexní management symptomů pokročilých stádií chronických chorob.
- e) Racionální farmakoterapie u specifických skupin pacientů v kontextu individuálního plánu péče.
- f) Léčení nežádoucích účinků léčivých přípravků.
- g) Péče o stomie včetně PEG; zavedení nasogastrické sondy; zavádění močových katétrů; ovládání infuzních pump a dávkovačů; punkce pleurálního výpotku a ascitu; aplikace léčiv a péče o epidurální/spinální katétr, katétr dlohodobých blokad a porty.
- h) Orientace v rehabilitačních postupech, základní znalost fyzikálních léčebných metod.

Minimální počty výkonů a klinických zkušeností v paliativní péči

Výkony	Počet
Vyšetření nemocného a vytvoření plánu komplexní paliativní péče – onkologičtí pacienti.	30
Vyšetření nemocného a vytvoření plánu paliativní péče – neonkologičtí pacienti.	30
Vedení konzultace s pacientem a jeho rodinou (rodinná konference) o cílech léčby a plánu péče.	10
Strukturovaný pohovor s rodinou po pacientově smrti.	30

4 Všeobecné požadavky

Absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru:

- má znalosti právních předpisů Evropské unie, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí, popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace,

- má základní znalosti posudkového lékařství, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, poskytování zdravotních služeb a ekonomiky ve zdravotnictví.
- Etické, právní a administrativní aspekty chronické bolesti.

5 Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru

Vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele v akreditovaném zařízení.

a) Průběžné hodnocení školitelem

- školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti školence a svá hodnocení zapisuje do průkazu odbornosti v šestiměsíčních intervalech. V závěru vzdělávání školitel zapíše celkové hodnocení školence a doporučí přistoupení k závěrečné zkoušce;
- pokud vzdělávání probíhá v akreditovaném zařízení jiného oboru než nástavbového oboru paliativní medicína, tak vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá pod odborným dohledem a s konzultací školitele minimálně 1x / měsíc.

b) Předpoklad přístupu k závěrečné zkoušce

- absolvování požadované praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí, nebo zvláštní specializovanou způsobilostí,
- předložení potvrzení o provedených kompletních výkonech,
- doporučení školitele,
- potvrzení o absolvování kurzů, doporučených vědeckých a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).

c) Vlastní závěrečná zkouška

- *teoretická část* – 2 odborné otázky,
- *praktická část* – rozbor klinického případu (pacienta): stanovení cíle péče, diagnostický a léčebný plán péče (klinické, etické, komunikační a organizační aspekty).

6 Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost

Absolvováním nástavbového oboru paliativní medicína lékaři získávají zvláštní specializovanou způsobilost pro vymezené činnosti. Rozsah teoretických znalostí a praktických

dovedností lékaře se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína (paliatra) a tomu odpovídajících kompetencí vyplývá ze vzdělávacího programu nástavbového oboru paliativní medicína.

Praktické dovednosti lékaře se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína (paliatra) zahrnují zejména:

- a) schopnost vést multidisciplinární tým specializované paliativní péče, koordinovat multidisciplinární péči o pacienty s komplexními tělesnými, psychickými a komunikačními potřebami,
- b) komplexní paliativní management symptomů a syndromů pokročilého onemocnění (bolest, dušnost, kašel, nevolnost a zvracení, poruchy výživy, zácpa, průjem, poruchy výživy a hydratace, pleurální výpotek, ascites, úzkost, deprese, delirium, poruchy spánku apod.),
- c) zajišťování racionální farmakoterapie u specifických skupin pacientů v kontextu individuálního plánu péče, včetně řešení nežádoucích účinků léčivých přípravků,
- d) péči o stomie (gastrostomie, kolostomie, ileostomie, tracheostomie, nefrostomie, urostomie), zavedení nasogastrické sondy, zavádění močových katétrů, ovládání infuzních pump a dávkovačů, punkci pleurálního výpotku a ascitu, aplikaci léčiv a péči o epidurální/spinální katétr, katetry dlouhodobých blokády a porty,
- e) péči o chronické rány,
- f) orientaci v rehabilitačních postupech, základní znalost fyzikálních léčebných metod,
- g) komunikaci s pacientem o hodnotách a preferencích, nepříznivé diagnóze a prognóze, cílech péče, limitaci péče, základní krizovou intervenci,
- h) podpurnou komunikaci s pozůstalými po úmrtí pacienta,
- i) komunikaci s lékaři ostatních oborů, koordinaci péče, facilitaci komunikace při hledání konsenzu při tvorbě a realizaci léčebného plánu,
- j) etickou reflexi při rozhodování o rozsahu léčby a péče u pacientů se závažným onemocněním.

Lékař se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína (paliatr) je způsobilý k samostatné činnosti v oblasti paliativní medicíny ve všech typech zdravotnických zařízení jak v ambulantním, tak lůžkovém zařízení nebo ve vlastním sociálním prostředí pacienta.

Lékař se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína (paliatr) poskytuje přímou péči nebo provádí konziliární činnost pro jiné obory a podílí se na vzdělávání specialistů v oboru paliativní medicína i ostatních zdravotnických pracovníků.

7 Charakteristika akreditovaného zařízení

Vzdělávání v nástavbovém oboru zajišťuje poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, které ministerstvo udělilo akreditaci (dále jen „akreditované zařízení“). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školenci absolvování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce, a dále umožnění studia a pobytu v jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení.

Požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 99/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitole 7.1.

Požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 92/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitole 7.1.

Nedílnou součástí žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace je vzdělávací plán, který vychází z § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb. a dále smlouvy o spolupráci s jiným akreditovaným poskytovatelem zdravotních služeb (pokud akreditované zařízení nezajišťuje náplň vzdělávacího programu samo).

7.1 Akreditované zařízení (AZ)

<p>Personální zabezpečení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost nebo zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru paliativní medicína a minimálně 3 roky praxe v oboru od získání specializované způsobilosti nebo min. 1 rok praxe od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti a s minimálním úvazkem 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školenec – 1:3. • Dostupnost dalších zdravotnických a nezdravotnických pracovníků, se kterými školitel pravidelně spolupracuje formou interdisciplinárního řešení jednotlivých pacientů („case management“): <ul style="list-style-type: none"> - všeobecná zdravotní sestra, - sociální pracovník, - klinický psycholog nebo jiný zdravotnický pracovník s psychoterapeutickým výcvikem, - duchovní, nemocniční kaplan nebo pastorační asistent. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci pracoviště profesním životopisem a přehledem svých odborných a pedagogických aktivit v posledních 5 letech.
<p>Organizační a provozní požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o pacienty má týmový multioborový charakter. • AZ svým rozsahem činností pokrývá plné spektrum činností a výkonů, které si má školenec v rámci přípravy osvojit.
<p>Věcné a technické vybavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zařízení disponuje alespoň 2 formami specializované paliativní péče: <ul style="list-style-type: none"> - ambulance paliativní medicíny, - mobilní specializovaná paliativní péče, - nemocniční konziliární tým paliativní péče, - lůžkový hospic/oddělení specializované paliativní péče.

Požadované výkony	<ul style="list-style-type: none"> • Zařízení poskytuje paliativní péči minimálně 200 novým pacientům za kalendářní rok.
--------------------------	---

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časně nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.
Praktická výuka.
Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.
- Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.
- Model musí umožnit nácvik:
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace,
 - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
 - nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci,
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
 - punkci pneumotoraxu,
 - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
 - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět
Legislativa.
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.
Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.
Náležitá odborná úroveň (lege artis).
Stížnosti ve zdravotnictví.
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.
Systém veřejného zdravotního pojištění.
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.
Systém úhrad zdravotní péče.

Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.
Nemocenské pojištění.
Důchodové pojištění.
Sociální pomoc a sociální služby.
Lékařská etika.
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.
Základní principy a etické zásady.
Etické problémy současné medicíny.
Komunikace ve zdravotnictví.
Základní principy a specifika.
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.
Krizová komunikace.
Celkem 12 hodin, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5 let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislostí

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.

Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.
Závěr kurzu, shrnutí.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku.

8.4 Program kurzu Radiační ochrana

Předmět
Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Riziko nádorových a dědičných onemocnění. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany. Koncepce radiační ochrany, základní principy radiační ochrany, legislativní rámec lékařského a nelékařského ozáření.
Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, radiační ochrana pacientů. Lékařská pomoc fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události. Radiologická událost, příčiny a možné následky.
Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kritérií (Věstník MZ). Výběr optimální zobrazovací metody. Zobrazovací modalita využívající neionizující záření. Informování pacientů.
Úloha aplikujících odborníků a optimalizace radiační ochrany (radiologické standardy, diagnostické referenční úrovně). Ozáření dětí, těhotných a kojících žen (specifika, opatření, zdůvodnění). Velikosti dávek pacientů pro typické radiologické postupy.
Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Radiační ochrana

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, pracovní lékařství, nukleární medicína a radiační onkologie. Radiologičtí fyzici se specializovanou způsobilostí. Další odborníci s absolvovaným magisterským studiem v oboru ve vztahu k vyučovanému tématu.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku.

8.5 Program kurzu Etické a právní aspekty paliativní a hospicové péče

Předmět	Minimální počet hodin
Filozofická východiska paliativní péče.	1
Stručné dějiny a současný stav paliativní a hospicové péče; obecná a specializovaná paliativní péče.	1
Rozhodování o rozsahu zdravotní péče u pacientů v závěru života – etické a právní souvislosti.	1
Formy zástupného rozhodování u pacientů v závěru života – etické a právní souvislosti.	1
Eutanázie-etické a právní souvislosti.	1
Etika a právo v klinické praxi-kazuistiky.	2
Celkem 7 hodin, nebo e-learning	7

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Etické a právní aspekty paliativní a hospicové péče

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína a léčba bolesti a souvisejících oborů, s pedagogickou zkušeností.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.6 Program kurzu Sociální a spirituální aspekty paliativní a hospicové péče

Předmět	Minimální počet hodin
Sociální potřeby a sociální souvislosti závažného onemocnění – uvedení do tématu.	1
Přehled možností státní sociální podpory pro pacienty a jejich rodiny v situaci závažného onemocnění a závěru života.	1
Péče o pozůstalé.	1
Spirituální potřeby a spirituální péče – uvedení do tématu.	1
Závažná nemoc a závěr života v pojetí sekulárního humanismu.	1
Závažná nemoc a závěr života v pojetí nejčastějších náboženských tradic.	1
Organizace spirituální péče v ČR, kaplanská služba, role kaplana v týmu.	1
Celkem 7 hodin, nebo e-learning	7

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Sociální a spirituální aspekty paliativní a hospicové péče

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína a léčba bolesti a souvisejících oborů, s pedagogickou zkušeností.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.7 Program kurzu Psychologie v paliativní medicíně

Předmět	Minimální počet hodin
Základy komunikace v paliativní péči „Já v komunikaci“ (Za pomoci sebezkušenostních technik a diskuse k tématu lépe pochopit prožívání, psychické pochody a možné důvody, např. problémové komunikace umírajících pacientů a jejich příbuzných).	7
Závažné onemocnění, smrt a ztráta „Já a nevléčitelná nemoc“, „Já a smrt“ (Vlastní zkušenosti s umíráním, smrtí, ztráta v životě, emoce spojené se smrtí – strach, úzkost, panika, jaké používám obrany, fáze vyrovnávání se smrtí podle E. Kubler-Ross, práce s pozůstalými, patologické truchlení).	7
Možnosti a limity, syndrom vyhoření „Já v paliativní péči“ Vlastní potřeby – jejich uvědomění si: <ul style="list-style-type: none"> co je profesionalita, moje motivace k práci v paliativní medicíně, co mě vyčerpává v mojí práci, co mě nabíjí, co je syndrom vyhoření, jak se projevuje, znám jej?, jak se bránit syndromu vyhoření, jaké používám mechanismy, pozitivní ladění, pochvala, nácvik relaxace, co mi pomáhá. 	7
Celkem 21 hodin, nebo e-learning	21

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Psychologie v paliativní medicíně

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína a léčba bolesti a souvisejících oborů, s pedagogickou zkušeností.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.8 Program kurzu Komunikace v paliativní medicíně

Předmět	Minimální počet hodin
Komunikační strategie – komunikace jako nástroj péče – psychologie komunikace, moje komunikační dovednosti.	4
Kontakt zdravotník – pacient: nácvik, zpětná vazba, bilance.	2
Komunikace o limitaci léčby v různých prostředích (onkologie, nefrologie, intenzivní medicína) – nácvik, zpětná vazba.	3
Komunikace s pacientem nepřijímajícím diagnózu – nácvik, zpětná vazba, bilance.	2
Komunikace o hospicové péči – nácvik, zpětná vazba, bilance.	1
Komunikace s příbuzným nespokojeným s výsledky péče – nácvik, zpětná vazba, bilance.	3
Komunikace s nemocným s projevy organického psychosyndromu – nácvik, zpětná vazba, bilance.	2
Jak komunikačně vést „rodinnou konferenci“ (setkání paliativního týmu s rodinou a pacientem s cílem nastavení plánu paliativní péče) – nácvik, zpětná vazba.	2
Podpůrná komunikace s umírajícím pacientem – nácvik, zpětná vazba, bilance.	2
Celkem 21 hodin, nebo e-learning	21

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Komunikace v paliativní medicíně

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína a léčba bolesti a souvisejících oborů, s pedagogickou zkušeností.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.9 Program kurzu Management bolesti a ostatních symptomů

Předmět	Minimální počet hodin
Hodnocení symptomů pokročilého onemocnění (komunikace a dotazníkové nástroje).	1
Paliativní management symptomů metastatického nádorového onemocnění (plicní metastázy, kostní metastázy, jaterní metastázy, mozkové metastázy, maligní výpotky, maligní střevní obstrukce).	3
Nejčastější typy nádorové bolesti a jejich řešení.	1
Nejčastější typy chronické nenádorové bolesti a možnosti jejich řešení.	2
Invazivní metody v léčbě nádorové a nenádorové bolesti.	1
Hematologické aspekty péče o pacienta s pokročilým onemocněním (prevence a léčba TEN, krvácivé poruchy, zásady transfuzní léčby).	1
Praktická farmakologie analgetik, koanalgetik, antiemetik, anxiolytik, antidepresiv a antipsychotik.	2
Paliativní postupy u kardiologických pacientů (pacemakery, ICD, inotropní podpora).	1
Paliativní management symptomů pokročilých fází ALS, RS, morbus Parkinson.	1
Paliativní management symptomů end stage onemocnění ledvin.	1
Digestivní symptomy pokročilého onemocnění (nevolnost, zvracení, singultus, průjem, zácpa).	2
Aplikační cesty u pacientů v paliativní péči (včetně dlouhodobých žilních vstupů, portů, subkutánní podání, intranasální podání, rektální podání).	1
Paliativní management symptomů pokročilých fází plicních onemocnění (CHOPN, cystická fibroza, idioaptická plicní fibroza atd.).	1
Syndrom anorexie-kachexie; výživa a hydratace u pacientů v paliativní péči.	1
Management úzkosti, deprese, deliria a poruch spánku.	1
Symptomy terminální fáze - péče o umírajícího pacienta.	1
Když se léčba symptomů nedaří... Refrakterní symptomy a možnosti jejich řešení (např. paliativní sedace).	1
Celkem 22 hodin, nebo e-learning	22

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Management bolesti a ostatních symptomů

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína a léčba bolesti a souvisejících oborů, s pedagogickou zkušeností.

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.10 Program Multidisciplinární kazuistický seminář

Předmět	Minimální počet hodin
Prezentace kazuistik pacientů s pokročilými onkologickými a neonkologickými onemocněními; <ul style="list-style-type: none"> • multidisciplinární zhodnocení potřeb, hodnot, přání a preferencí pacienta, • stanovení plánu paliativní péče, • komplexní paliativní intervence včetně managementu symptomů, • organizační zajištění péče, • klinické, etické a právní aspekty rozhodování v paliativní péči. 	14
Celkem 14 hodin, nebo e-learning	14

Personální a technické zabezpečení Multidisciplinárního kazuistického semináře**Personální zabezpečení**

- Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru paliativní medicína a léčba bolesti a souvisejících oborů, s pedagogickou zkušeností.

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

9 Doporučená literatura

Doporučená literatura
MACLEOD, Roderick Duncan. <i>Textbook of palliative care</i> . New York, NY: Springer Berlin Heidelberg, 2019. ISBN 978-3-319-77738-2.
CHERNY, Nathan I., FALLON, Marie T., KAASA, Stein, PORTENOY, Russell K. a David C. CURROW. <i>Oxford textbook of palliative medicine 6e</i> . 6. New York: Oxford University Press, 2021. ISBN 978-019-882-1328.
GAWANDE, Atul. <i>Nežijeme věčně: medicína a poslední věci člověka</i> . Přeložil Bronislava BARTOŇOVÁ. Praha: Dokořán, 2016. ISBN 978-80-7363-702-6.
GRŮVA, Martin. <i>Paliativní péče v kardiologii: racionální přístup u pacientů v pokročilé fázi kardiologických onemocnění</i> . Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2018. ISBN 978-80-7553-481-1.
KABELKA, Ladislav. <i>Geriatrická paliativní péče</i> . Praha: Mladá fronta, 2017. Edice postgraduální medicíny. ISBN 978-80-204-4225-3.
KISSANE, David W. <i>Oxford textbook of communication in oncology and palliative care</i> . Second edition. New York, NY: Oxford University Press, 2017. ISBN 9780198736134.
MARKOVÁ, Alžběta. <i>Hospic do kapsy: příručka pro domácí paliativní týmy</i> . 3. aktualizované vydání. [Praha]: Cesta domů, 2021. ISBN 978-80-88126-77-5.
SLÁMA, Ondřej, KABELKA, Ladislav a Jiří VORLÍČEK. <i>Paliativní medicína pro praxi</i> . 2., nezměn. vyd. Praha: Galén, c2011. ISBN 9788072628490.
SVATOŠOVÁ, Marie. <i>Hospice a umění doprovázet</i> . 7., dopl. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011. ISBN 9788071955801.
VOLANDES, Angelo E. <i>Umění rozhovoru o konci života</i> . Přeložil Lenka KAPSOVÁ. V Praze: Cesta domů, 2015. ISBN 978-80-88126-03-4.
RADBRUCH, Lukas, PAYNE, Sheila a kol. (EAPC). <i>Standardy a normy hospicové a paliativní péče v Evropě: doporučení Evropské asociace pro paliativní péči</i> . [Praha]: Cesta domů, 2010. ISBN 978-80-904516-1-2.
Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování.
Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.
Odborné časopisy
Paliativní medicína, ČSPM
Bolest, Tigris
European Journal of Palliative Care
Journal of Pain and Symptom Management
Palliative Medicine
Supportive Care in Cancer

Vzdělávací program nástavbového oboru TĚLOVÝCHOVNÉ LÉKAŘSTVÍ

1	Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru	82
2	Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru.....	82
	2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců.....	83
	2.2 Teoretická část vzdělávacího programu.....	84
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů	85
4	Všeobecné požadavky.....	87
5	Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru.....	87
6	Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost	88
7	Charakteristika akreditovaných zařízení.....	89
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika.....	91
9	Doporučená literatura.....	97

1 Cíl vzdělávání v nástavbovém oboru

Cílem vzdělávání v nástavbovém oboru tělovýchovné lékařství je získání potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti prevence, diagnostiky a terapie, na jejichž základě je specialista schopen posoudit optimální rozsah diagnostiky a péče a závažnost hraničních nálezů pro sport a pohybovou aktivitu tak, aby mohl vykonávat samostatnou činnost v ambulantní péči.

2 Minimální požadavky na vzdělávání v nástavbovém oboru

Podmínkou pro zařazení do nástavbového oboru tělovýchovné lékařství je získání specializované způsobilosti v jednom z oborů: dětské lékařství nebo endokrinologie a diabetologie nebo chirurgie nebo kardiologie nebo ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí nebo pediatrie nebo praktické lékařství pro děti a dorost

nebo rehabilitační a fyzikální medicína nebo traumatologie nebo vnitřní lékařství nebo všeobecné praktické lékařství.

Vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá jako celodenní průprava v zařízeních akreditovaných podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době a je odměňována. Vzdelávání v nástavbovém oboru může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby. Je-li příprava rozvolněná, celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávání v nástavbovém oboru probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb.

Celková délka přípravy v oboru tělovýchovné lékařství je v délce 12 měsíců, z toho:

Část I.

2.1 Praktická část vzdělávacího programu – v délce 12 měsíců

a) povinná odborná praxe v oboru tělovýchovné lékařství

Akreditované zařízení		Počet měsíců
tělovýchovné lékařství – akreditované zařízení I. nebo II. typu <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem tělovýchovné lékařství.</i>		9
z toho	tělovýchovné lékařství – akreditované zařízení II. typu	3
	specializační stáž před atestací v akreditovaném zařízení tělovýchovného lékařství II. typu	3 týdny
	specializační stáž ve spiroergometrii v akreditovaném zařízení tělovýchovného lékařství II. typu	1 týden
	specializační stáž v ergometrii v akreditovaném zařízení tělovýchovného lékařství II. typu	1 týden

b) povinná odborná doplňková praxe v oboru tělovýchovné lékařství

Pro lékaře se získanou specializovanou způsobilostí v oborech dětské lékařství, pediatrie, endokrinologie a diabetologie nebo kardiologie, praktické lékařství pro děti a dorost, vnitřní lékařství, všeobecné praktické lékařství.

Akreditované zařízení	Počet měsíců
rehabilitační a fyzikální medicína <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem rehabilitační a fyzikální medicína.</i>	1,5

ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí.</i>	1,5
---	-----

nebo

c) povinná odborná doplňková praxe v oboru tělovýchovné lékařství

Pro lékaře se získanou specializovanou způsobilostí v oborech chirurgie, ortopedie, ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí, traumatologie.

Akreditované zařízení	Počet měsíců
rehabilitační a fyzikální medicína <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem rehabilitační a fyzikální medicína.</i>	1,5
kardiologie <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem kardiologie.</i>	1,5

nebo

d) povinná odborná doplňková praxe v oboru tělovýchovné lékařství

Pro lékaře se získanou specializovanou způsobilostí v oboru rehabilitační a fyzikální medicína.

Akreditované zařízení	Počet měsíců
ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí.</i>	1,5
kardiologie – ambulantní pracoviště <i>Poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem kardiologie.</i>	1,5

Část II.

2.2 Teoretická část vzdělávacího programu

a) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná

Kurz	Počet dní
kurz Ve sportovní medicíně	12

b) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:

b1) všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazení do nástavbového oboru bez absolvování níže uvedených kurzů,

b2) kurzy Lékařská první pomoc a Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace a Radiační ochrana pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování těchto kurzů více než 5 let

b3) a kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislosti pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování tohoto kurzu více než 10 let

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc	20
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	12
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislosti	4
kurz Radiační ochrana	4

c) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Aktivity	Délka trvání
Další kurzy, vědecké a vzdělávací akce garantované příslušnou odbornou společností nebo Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“) nebo Českou lékařskou komorou (dále jen „ČLK“) nebo lékařskými fakultami, aj.	v rozsahu min. 20 hodin

Pokud školeneц absolvoval kurzy dle části II. b) v rámci specializačního vzdělávání a neuplynula platnost těchto kurzů, neabsolvuje je v rámci nástavbového oboru.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

Teoretické znalosti

Z vlastního oboru

- V oblasti fyziologie a patofyziologie tělesné zátěže prokázat znalosti reakce a adaptace na různé druhy tělesných zátěží u osob zdravých i nemocných s různou úrovní tělesné zdatnosti a s ohledem na pohlaví a věk.
- Posuzovat význam pohybu a tělesné zdatnosti v prevenci a léčení různých poruch a onemocnění.
- Ovládat principy preskripce pohybové aktivity včetně režimových opatření a poradenství životního stylu v rámci primární a sekundární prevence onemocnění a kontroly efektu pohybové léčby u těchto pacientů.
- Ovládat indikace a kontraindikace zařazování dospělých včetně seniorů, adolescent a dětí do sportovního tréninku a pohybové terapie.

- Znat vliv extrémních podmínek zevního prostředí na provádění pohybové aktivity a sportu u zdravých i nemocných.
- Ovládat zásady posudkové činnosti v tělovýchovném lékařství se zaměřením na poruchy hlavních systémů a funkcí organismu.
- Znat metodiku, indikace a vyšetření k diagnostické, léčebné a posudkové činnosti u zdravých i nemocných.
- Ovládat základy kardiopulmon resuscitace a první pomoci.
- Znat úlohu, vývoj a patologii hybného systému zejména ve vztahu k tělesné zátěži.
- Ovládat diagnostiku a principy léčení sportovních úrazů, prevenci a léčení chronických poškození hybného systému.
- Znat patologické projevy spojené s tělesnou zátěží, jejich diagnostiku, prevenci a terapii.
- Znat principy kontroly dopingů.
- Ovládat zásady regenerace a výživy ve vztahu k pohybové aktivitě u zdravých i nemocných.
- Ovládat funkční zátěžové vyšetření kardiopulmonálního systému za použití neinvazivních metod včetně hodnocení a interpretace výsledků.
- Ovládat techniku klidového a zátěžového EKG a jeho interpretaci vzhledem k indikaci přiměřené pohybové aktivity a sportu.
- Ovládat interpretaci výsledků ambulantního nebo terénního či telemetrického monitorování fyziologických parametrů.
- Ovládat metodiku a interpretaci funkčního vyšetření respiračního systému.
- Znat adaptaci hlavních orgánových systémů na dlouhodobou sportovní aktivitu a z toho vyplývající odchylky výsledků laboratorních a diagnostických metod. Samostatně interpretovat další odborná vyšetření ke stanovení přiměřené sportovní a pohybové aktivity od habituální pohybové aktivity až po závodní sport.
- Vyšetření držení těla a základních funkcí hybného systému.
- Znat základy organizace péče o pohybový aparát u zdravých a nemocných (spolupráce s ostatními lékařskými a nelékařskými zdravotnickými obory).
- Ovládat ošetření sportovních poranění, drobné chirurgické výkony, použití fixací, tapingu, bandáží, ortéz a dalších ochranných pomůcek.
- Ovládat metodiku práce při zajišťování zdravotní služby při sportovních akcích.
- Provádět základní antropometrické vyšetření a hodnocení tělesného rozvoje, stavby, složení těla a distribuce tělesného tuku, auxologické vyšetření.
- Interpretovat výsledky biochemických a dalších laboratorních vyšetření v souvislosti s tělesnou zátěží.

Z ostatních oborů

- Ovládat základy rehabilitačního lékařství a fyzikální terapie.
- Ovládat základy teorie a metodiky tělesných cvičení a sportovního tréninku.
- Znat základní sportovně technické znalosti.
- Základy psychologie tělesné výchovy a sportu, pohybové aktivity zdravých a nemocných.

Praktické dovednosti

- Indikace, kontraindikace, provedení a interpretace zátěžových testů u zdravých a nemocných.
- Kontrola délky, kvality a intenzity zátěže v terénu, jako zpětnou kontrolu doporučené pohybové aktivity za použití telemetrických a paměťových technických prostředků.
- Indikace, nastavení a kontrola pohybového programu zdravého sportovce a pacienta.
- Vyhodnocení tělesného růstu a složení těla v souvislosti s pohybovým režimem u zdravých a nemocných.
- Vyhodnocení klidového EKG a dlejších nálezů v rámci preparticipačního preventivního vyšetření.
- Poskytování první pomoci na sportovišti.

4 Všeobecné požadavky

Absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru:

- má znalosti právních předpisů Evropské unie, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí, popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace,
- má základní znalosti posudkového lékařství, lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, poskytování zdravotních služeb a ekonomiky ve zdravotnictví.

5 Potvrzení hodnocení o průběhu vzdělávání v nástavbovém oboru

Vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele v akreditovaném zařízení.

a) Průběžné hodnocení školitelem

- školitel zapisuje záznam o absolvované praxi a školicích akcích v průkazu

odbornosti v tříměsíčních intervalech, záznamy o provedených činnostech a výkonech, pokud nejsou jiné požadavky na školitele;

- v závěru vzdělávání školitel запиše celkové hodnocení školence a doporučí přistoupení k závěrečné zkoušce.

b) Předpoklad přístupu k závěrečné zkoušce

- absolvování požadované praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí, nebo zvláštní specializovanou způsobilostí;
- předložení potvrzení o kompletních provedených výkonech;
- potvrzení o absolvování kurzů, vědeckých a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).

c) Vlastní závěrečná zkouška

- *praktická část* – vyšetření pacienta, diagnostika, provedení indikovaného zátěžového vyšetření a diagnostického/posudkového závěru,
- *teoretická část* – 2 odborné otázky.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent vzdělávání v nástavbovém oboru získal zvláštní specializovanou způsobilost

Absolvováním nástavbového oboru zdravotničtí pracovníci získávají zvláštní specializovanou způsobilost pro vymezené činnosti, které prohlubují získanou specializovanou způsobilost.

Absolvent nástavbového oboru tělovýchovné lékařství získává zvláštní specializovanou způsobilost, která ho opravňuje provádět výkony specializované péče z diagnostických, preventivních, terapeutických a posudkových důvodů v souvislosti působením tělesné zátěže, cvičení, sportovní a pohybové aktivity na zdravotní stav u zdravých a nemocných osob.

To znamená zejména:

- provádění funkční diagnostiky včetně ergometrie, spiroergometrie, spirometry v klidu a v souvislosti s fyzickou zátěží, chůzových testů a dalších specializovaných testů k určení vytrvalostní zdatnosti, síly, objemu pohybové aktivity, tělesného složení, energetického výdeje a reakce jednotlivých orgánových soustav na zátěž;
- provádění funkčních a neinvazivních vyšetření pohybového aparátu včetně dynamometrie, ultrasonografie, vyšetření pohybových stereotypů, kinematické analýzy;
- indikaci pohybové terapie (zejména u metabolických, kardiovaskulárních, pneumologických a dalších onemocnění), reedukace pohybových stereotypů;
- určení vhodné pohybové aktivity a dalších režimových opatření včetně výživy v rámci primární a sekundární prevence a léčby indikovaných onemocnění;

- indikaci kompenzačních, korekčních a podpůrných pomůcek u pacientů;
- posudkovou činnost ke sportu a tělesné výchově.

Tělovýchovný lékař provádí konziliární činnost pro jiné obory a podílí se na vzdělávání specialistů v oboru.

7 Charakteristika akreditovaných zařízení

Vzdělávání v nástavbovém oboru zajišťuje poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, které ministerstvo udělilo akreditaci (dále jen „akreditované zařízení“). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školenci absolvování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce, a dále umožnění studia a pobytu v jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení.

Požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 99/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitolách 7.1 a 7.2.

Požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 92/2012 Sb.“) a další požadavky pro potřeby vzdělávání v nástavbovém oboru jsou uvedeny v kapitolách 7.1 a 7.2.

Nedílnou součástí žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace je vzdělávací plán, který vychází z § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb. a dále smlouvy o spolupráci s jiným akreditovaným poskytovatelem zdravotních služeb (pokud akreditované zařízení nezajišťuje náplň vzdělávacího programu samo).

7.1 Akreditované zařízení (AZ) I. typu

<p>Personální zabezpečení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost nebo zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru tělovýchovné lékařství a minimálně 3 roky praxe v oboru od získání specializované způsobilosti nebo min. 1 rok praxe od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti a s minimálním úvazkem 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školenců – 1:2. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem a přehledem svých odborných a pedagogických aktivit v posledních 4 letech (celoživotní vzdělávání).
	<ul style="list-style-type: none"> • Ambulantní zařízení se standardní výbavou: <ul style="list-style-type: none"> – bicyklový ergometr,

Věcné a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none"> – elektrokardiograf, – pulsní oxymetr, – spirometr, – tonometr pro auskultační měření krevního tlaku, – zařízení na paměťovou registraci a vyhodnocení tepové frekvence v terénu, – krokoměr s paměťovou registrací.
Požadované výkony	<ul style="list-style-type: none"> • Počet prováděných vyšetření: <ul style="list-style-type: none"> – ambulantní vyšetření min. 600 za kalendářní rok, – ergometrie..... min. 400 za kalendářní rok.

7.2 Akreditované zařízení (AZ) II. typu

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost nebo zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru tělovýchovné lékařství a minimálně 3 roky praxe v oboru od získání specializované způsobilosti nebo min. 1 rok praxe od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti a s minimálním úvazkem 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školeneček – 1:2. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem a přehledem svých odborných a pedagogických aktivit v posledních 4 letech (celoživotní vzdělávání).
Materiální a technické vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • Ambulantní zařízení se standardní výbavou zátěžové laboratoře: <ul style="list-style-type: none"> – bicyklový ergometr, další ergometr (běhací pás, klikový ergometr), – elektrokardiograf, – nástroj pro analýzu tělesného složení, – spirometr, – tonometr pro auskultační měření krevního tlaku, – zařízení na paměťovou registraci a vyhodnocení tepové frekvence v terénu, – krokoměr s paměťovou registrací, – analyzátor výdechových plynů, – pulzní oxymetr.
Požadované výkony	<ul style="list-style-type: none"> • Počet prováděných vyšetření: <ul style="list-style-type: none"> – ambulantní vyšetření.....min. 700 za kalendářní rok, – ergometrie včetně EKG při zátěži.....min. 400 za kalendářní rok, – zátěžové vyšetření včetně analýzy výměny dýchacích plynů ke stanovení aktuální zdatnosti a doporučené intenzity pro trénink.....min. 200 za kalendářní rok, – anaerobní práh ventilačně nebo laktátová křivka.....min. 30 za kalendářní rok.

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časné nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.
Praktická výuka.
Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku.

- Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.
- Model musí umožnit nácvik:
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace,
 - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
 - nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci,
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
 - punkci pneumotoraxu,
 - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
 - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardioskopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět
Legislativa.
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.
Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.
Náležitá odborná úroveň (lege artis).
Stížnosti ve zdravotnictví.
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.
Systém veřejného zdravotního pojištění.
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.
Systém úhrad zdravotní péče.
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.
Nemocenské pojištění.

Důchodové pojištění.
Sociální pomoc a sociální služby.
Lékařská etika.
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.
Základní principy a etické zásady.
Etické problémy současné medicíny.
Komunikace ve zdravotnictví.
Základní principy a specifika.
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.
Krizová komunikace.
Celkem 12 hodin, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5 let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.3 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislostí

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.

Závěr kurzu, shrnutí.

Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí

Personální zabezpečení

- | |
|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. |
|--|

Technické vybavení

- | |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku. |
|---|

8.4 Program kurzu Radiační ochrana

Předmět

Účinky ionizujícího záření na živé systémy, charakter deterministických a stochastických účinků. Riziko nádorových a dědičných onemocnění. Veličiny a jednotky používané pro potřeby radiační ochrany. Koncepce radiační ochrany, základní principy radiační ochrany, legislativní rámec lékařského a nelékařského ozáření.

Radiační zátěž obyvatel z různých zdrojů ionizujícího záření. Specifický charakter lékařského ozáření, radiační ochrana pacientů. Lékařská pomoc fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události. Radiologická událost, příčiny a možné následky.
--

Úloha lékařů indikujících vyšetření nebo léčbu s využitím zdrojů ionizujícího záření – význam indikačních kritérií (Věstník MZ). Výběr optimální zobrazovací metody. Zobrazovací modality využívající neionizující záření. Informování pacientů.
--

Úloha aplikujících odborníků a optimalizace radiační ochrany (radiologické standardy, diagnostické referenční úrovně). Ozáření dětí, těhotných a kojících žen (specifika, opatření, zdůvodnění). Velikosti dávek pacientů pro typické radiologické postupy.

Celkem 4 hodiny, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Radiační ochrana

Personální zabezpečení

- | |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody, pracovní lékařství, nukleární medicína a radiační onkologie. • Radiologičtí fyzici se specializovanou způsobilostí. • Další odborníci s absolvovaným magisterským studiem v oboru ve vztahu k vyučovanému tématu. |
|---|

Technické vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.

8.5 Program kurzu Ve sportovní medicíně

Předmět	Minimální počet výukových hodin
Tělovýchovné lékařství a sportovní medicína v ČR a v Evropě.	1
Legislativa, organizace a metodika preventivní zdravotní péče o sportovce.	2
Přístrojové vybavení pro funkční diagnostiku.	2
Zdravotní aspekty posilování.	2
Termoregulace, změny vnitřního prostředí, funkce ledvin.	2
Sport osob se zdravotním postižením.	2
Fyziologie tělesné zátěže.	5
Nemoci dýchacího systému u dětí i dospělých.	2
Doping - kontrola, prevence.	2
Vyšetření hybného systému sportovce.	2
Zobrazovací metody v tělovýchovném lékařství.	2
Infekční nemoci a sport.	2
Výživa sportovce - mikroneutrienty, vitaminy, suplementy.	2
Výživa a pitný režim v období tréninku a závodů.	2
Hodnocení růstu a tělesného složení pro potřeby sportovní medicíny.	2
Posilování v praxis.	2
Oftalmologická problematika ve sportovní medicíně.	1
Problematika ORL ve sportovní medicíně.	1
Pohybová aktivita v prevenci a léčení diabetu a obesity.	1
Sportovní potápění.	2
Sportovní kardiologie.	2
Kardiovaskulární rehabilitace.	2
Klidové EKG u sportovce.	2
Využití metod léčebné rehabilitace v regeneraci sportovce.	1
Využití kineziologie pro diagnostiku a terapeutické postupy u poruch hybného systému sportovce.	4
Funkční diagnostika respiračního systému.	1
Vysokohorská medicína.	4

Diferenciální diagnostika námahové dušnosti.	2
Dušnost z pohledu fyzioterapeuta.	1
Základy sportovní psychologie.	2
Diagnostika a terapie sportovních úrazů, využití ultrasonografie.	2
Využití ochranných pomůcek v prevenci a léčení sportovních úrazů.	2
Taping pomocí elastických pásek (tzv. kinesiotaping).	2
Imunita a sport.	1
Neurotrauma a poranění páteře ve sportu.	1
Neurologická onemocnění a sport.	1
Specifika sportovní aktivity v dětství a dospívání.	1
Specifika sportovní aktivity starších osob.	1
Žena a sport.	2
Syndrom energetického deficitu u sportovce.	1
Pohybová aktivita a onkologická onemocnění.	1
Účast lékaře v rámci tréninkového procesu a při sportovním výkonu.	1
První pomoc na sportovišti.	1
Zdravotní zajištění sportovních akcí.	1
Organizace zdravotní péče o fotbal.	1
Organizace zdravotní péče o lední hokej.	1
Problematika přesunů přes časová pásma.	2
Akutní úrazy a chronická poškození měkkých tkání.	1
Akutní úrazy a chronické poškození horní končetiny při sportu.	2
Akutní úrazy a chronické poškození kloubu kyčelního a kolenního při sportu.	2
Akutní úrazy a chronické poškození kloubu hlezenního a nohy při sportu.	2
Podologická problematika a sport.	1
Celkem	90

Personální a technické zabezpečení kurzu Ve sportovní medicíně

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru tělovýchovné lékařství a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
Technické zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

9 Doporučená literatura

Doporučená literatura
ARMSTRONG, Neil a Willem VAN MECHELEN. <i>Oxford textbook of children's sport and exercise medicine</i> . Third edition. New York, NY: Oxford University Press, [2017]. ISBN 9780198757672.
MÁČEK, Miloš a Jiří RADVANSKÝ. <i>Fyziologie a klinické aspekty pohybové aktivity</i> . Praha: Galén, c2011. ISBN 978-80-7262-695-3.
THALER, Malcolm S. <i>EKG a jeho klinické využití</i> . Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4193-2.
LANDRY, Gregory L. a David T. BERNHARDT. <i>Essentials of primary care sports medicine</i> . Champaign, IL: Human Kinetics, c2003. ISBN 0736003231.
ÅSTRAND, Per-Olof. <i>Textbook of work physiology: physiological bases of exercise</i> . 4th ed. Champaign, IL: Human Kinetics, c2003. ISBN 0-7360-0140-9.
MCARDLE, William D., KATCH, Victor L. a Frank I. KATCH. <i>Exercise physiology: nutrition, energy and human performance</i> . 8th edition. Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, c2015. ISBN 9781451193831.
MACAULEY, Domhnall. <i>Oxford handbook of sport and exercise medicine</i> . 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2013, ©2013. Oxford medical publications. ISBN 9780199660155.
PELLICCIA, Antonio. <i>The ESC textbook of sports cardiology</i> . New York, NY: Oxford University Press, [2019]. ISBN 9780198779742.
Odborné časopisy
British Journal of Sports Medicine
Deutsche Zeitschrift für Sports Medizin
Medicina Sportiva Bohemica et Slovaca
Medicine & Science in Sports and Exercise
Sports Medicine
Journal of Applied Physiology
European Journal of Applied Physiology
The Physician and Sports Medicine

Vydává: Ministerstvo zdravotnictví ČR – **Redakce:** Palackého nám. 4, 120 00 Praha 2-Nové Město, telefon: 224 972 173. – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354, www.sevt.cz, e-mail: předplatne@sevt.cz. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava, tel./fax: 004212 44 45 45 59, 004212 44 45 46 28 – **Předpokládané roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh. – Vychází podle potřeby – Tiskne: SEVT, a.s., Pekařova 4, Praha 8.

Distribuce: předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Brno, Česká 14, tel.: 542 211 427 – České Budějovice, Česká 3, tel.: 387 312 087 a ve vybraných knihkupectvích. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamaci je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČ (právnická osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podávání novinových zásilek** povoleno ŘPP Praha č.j. 1172/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povolené RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 445/94 zo dňa 27. 12. 1994.

